

Brassói Lapok

XL. évfolyam

276 szám.

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Szombat

1934. évi december 1

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: A kézbesítő kézbesítési díjával és a pénzbeszedő inkasszó-díjával egyetemben 74 lej. Brassóban 70 lej. Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj 68 lej. — Posta kézbesítéssel és közvetlenül a kiadóhivatalnak fizetve, az előfizetési díj havonta 60 lej. — Külföldre: negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETESEK díja hirdetési oldalon 3 lej, páros (bal) szövegrészen 6 lej, páratlan (jobb) szövegrészen 9 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők Szerkesztőség és kiadóhivatal Brassov, Str. Regele Carol 36-58 telefonszámok kiadóhivatal 92., szerkesztő 666 93.

A genfi nagy pör új fejezete

A délszláv memorandum megismétli a Magyarország elleni súlyos vádakat

Eckhardt Tibor azonnal és nyomatékosan tiltakozott a világsajtó képviselőinek adott nyilatkozatában a vádak ellen

**Az emlékirat hatása Genfben és a világsajtóban
Kedden döntenek a magyar sürgősségi indítványról
A délszláv emlékirat részletes tartalma**

Genf, november 30

Fotics délszláv megbízott — amint már jelentettük — szerdán délután háromnegyed 6 órakor átadta Avenol népszövetségi titkárnak kormányának emlékiratát, amely 78 nyomtatott oldalból áll, 48 oldali függelékekkel és 18 fényképpel. A memorandumról, amely több fejezetre oszlik, a délszláv delegáció sajtóközleményt adott ki a következőkben:

Az emlékirat mindenekelőtt a magyar területen megindult és a délszláv állam biztonsága ellen irányult terrorista szervezkedés kezdetét ismerteti, rámutatva arra, hogy ez a ténykedés még jóval az Ustasa nevű forradalmi alakulat megszervezése előtt kezdődött meg. A délszláv politikai menekültek magyar tiszték irányítása alá kerültek, akik személyesen végezték a terroristák kiiktatását. Ezenkívül egyes magyar társadalmi egyesületek is foglalkoztak ezekkel a törvénytelen ténykedésekkel, hogy elérjék a trianoni szerződés által teremtetett állapotok felforgatását.

HOL VOLTAK TERRORISTA-SZERVEZETEK

Az emlékirat ezután részletesen beszámol a Magyarországon létesített terrorista szervezetekről és táborokról, így a pécsi Frigyes kaszárnnyában elhelyezett terroristákról, majd Jankapusztáról. A Magyarországra érkezett jugoszláv emigránsokat előbb tüzetes vizsgálatnak vetették alá, azután a terrorista szervezet parancsnokának rendelkezésére bocsátották, aki korlátlan uruk és parancsolójuk lett. A magyar hatóságok megkönnyítették az emigránsok számára a jugoszláviába való fegyver- és propagandaanyag-csempészetet s bizonyos felügyeletet gyakoroltak a terrorista táborok felett. Így, amikor Jankapusztán felzárkadtak vezérük: Persec ellen, a magyar rendőrség azonnal rendet teremtett.

AZ EMIGRÁNSOK ÖT CSOPORTJA

A továbbiakban az emlékirat a toborzás után egybegyűjtött terroristák személyi adatait ismerteti s öt csoportba osztja őket: az elsőbe a volt osztrák-magyar hadseregben szolgáltakat, akik nem tudtak beletörődni a megváltozott viszonyokba, mint Sarkotics tábornok, Percevic ezredes, Metzger és Lahovszky századosok, a második csoportba a büntetett elítélteket, mint a marseillei merénylettel kapcsolatban Franciaországban letartóztatott Pospisil, a harmadikba a külföldön létező munkanélküli ju-

goszlávokat, a negyedikbe a határmenti szegény parasztokat, akiket lepénzeltek, az ötödikbe pedig a macedóniai ORIM szervezet tagjait, akik — mint Drangof és Georgieff — együttműködtek az Ustasával és oktatták a terroristákat.

EGYENRUHÁT VISELTEK A TERRORISTÁK

Hangoztatja az emlékirat, miszerint a magyar hatóságok nem tagadhatják, hogy tudtak a terroristákról, mert az Ustasa tagjai egyenruhát viseltek, tehát katonai jellegük volt és külön pénzt is

Ki pénzelte az emigránsokat

A memorandum ezután azzal a kérdéssel foglalkozik, ki pénzelte a terroristákat, miután lehetetlen, hogy magánforrásból olyan óriási összegeket kaphattak volna, amennyire szükségük volt. Erre vonatkozólag Mihalus szlovén emigráns pozsonyi vallomása részletes adatokat szolgáltat. Felhívja továbbá az emlékirat a figyelmet arra, hogy a terroristák igen nagymennyiségű fegyverrel és robbanó szerrel rendelkeztek, a mihez valamely állam jóindulata támogatása nélkül aligha juthattak volna.

Az emlékirat következő része azokkal a jegyzékkel foglalkozik, amelyek a két állam között az 1930 októberében megkezdődött terrorista ténykedésre vonatkozólag lefolytak. Az emlé-

nyomattak. Ennek bizonyítására a délszláv kormány fényképeket, illetve ilyen Ustasa-pénzeket csatol be. A magyar hatóságoknak — folytatja a memorandum — annyival is inkább tudnia kellett ezekről a körülményekről, mert Jugoszlávia ezügyben ismételt diplomáciai lépéseket tett. Ezt a magyar hatóságok el is ismerték. A magyar hatóságok ezenkívül utleveleket szolgáltattak ki a terroristák és általában a jugoszláv nemzetiségű gyanús egyéneknek. Erre nézve az emlékirat egész sor utlevelet is felsorol.

a listában foglalt iratok általában meg-egyeznek a marseillei merénylettel kapcsolatban letartóztatott terroristáknak jankapusztai tartózkodásukat illetőleg tett vallomásaival.

A magyar kormány egyébként megelégedett azzal, hogy a névjegyzékben a terrorcselekmények végrehajtása végett jugoszláviába szökött terroristák nevéhez ilyen megjegyzéseket fűzzen, mint: „eltűnt, ismeretlen helyre távozott, külföldre távozott”. A marseillei királygyilkos két büntérsa ugyancsak „eltűnt” megjegyzéssel szerepel ebben a névjegyzékben. Ami a harmadik cinkost, Nio Kralj-t illeti, ez a lista szerint 1933 júliusában tűnt el, éppen akkor, amikor a budapesti délszláv követség kiadását kérte a magyar hatóságoktól a koprivnikai merénylet után. Kralj azonban azt vallotta, hogy a két másik marseillei bűnrészessel egyidejűleg ment Nagykanizsára.

A KAPOSVARI BÜNPÖR

Különös figyelmet szentel az emlékirat a tavaszi kaposvári bünpernek, a melyről azt mondja, hogy inkább csak azért folytatták le, hogy fényt vessenek a délszláv belpolitikára s a magyar kormány alibit teremtsen magának. A felbevezetés során a budapesti kuriai ügyész vádbeszéde inkább a büntett fel-
dicseréséhez hasonlított, mint a büntett erkölcsi elítéléséhez.

Husz merénylet Jugoszláviában

Az emlékirat ezután 1929-től 1934-ig husz olyan délszláv területen elkövetett merényletet és gyilkosságot sorol fel, amelyet magyar területen készítettek elő és amelynek számos áldozata volt.

A marseillei merényletet való felelősségről szóló fejezetben az emlékirat szerint Magyarország felelőssége a következő három tényből állapítható meg. 1. a merénylet végrehajtására kizemelt terroristákat a magyarországi terroristák csoportjából válogatták ki és az ottani táborokban készítették elő erre a célra hosszasan és leg gondosabban, 2. a bűnösök magyar utlevéllel szabadon elhagyhatták Magyarországot, 3. a marseillei merénylet úgy fogható fel, mint végkövetkezménye azon terroristák cselekedeteinek, akik éveken át a magyar hatóságok támogatása mellett készítették elő bűncselekményüket. Csakis a ma-

gyar hatóságok elnézése, jóindulata és segélynyújtása mellett volt lehetséges, hogy ilyen terrorista csoport alakulhatott és Magyarországon valóságos bűnöző iskolává változhatott át. A terroristáknak ebből a valóságos melegházából válogatták ki a Sándor király elleni merénylet tervezői gyűlöletes büntetők végrehajtói. Noha a magyar kormány ismételt ígéretet tett arra, hogy a terroristákat hatósági felügyelet alá helyezi, a merénylet előkészítése és a terroristák elutazása minden nehézség nélkül ment.

Az emlékirat a továbbiakban megállapítja, hogy a magyar hatóságok megtagadták Nio Kralj letartóztatását.

Magyarország kormányának a marseillei merénylet utáni magatartása világosan mutatja, hogy sem érdeke, sem óhajja nem volt, hogy szokat a tényeket, a

melyek ezek a büntényt megelőzték és kísérték, tisztázni lehessen. A nemzetközi vizsgálattal szemben a magyar hatóságok a tagadásnak ellentmondásokkal és kibuvókkal teli politikáját követték. Az emlékirat kiemeli, hogy a magyar hatóságoknak ama nyilatkozatait, amelyek Persec, Serovic és Kralj terroristákról és a jankapusztai tábor felosztásának időpontjáról szólnak, sok ellentmondást tartalmaznak.

MIERT TETT JUGOSZLAVIA FELJELENTÉST

Végül a következtetések levonásával foglalkozik az emlékirat. Ismételt hangoztatja, hogy Jugoszlávia a nemzetközi anarchizmus leküzdése végett jelszette az ügyet a Népszövetség elé. A délszláv kormány minden hatalmába álló eszközzel küzdött a terrorista ak-

ciók ellen, amelyek gócpontjai területén kívül voltak. Több alkalommal hiába kérte a magyar kormány közreműködését, a magyar hatóságok nemcsak hogy nem nyújtottak segítséget, hanem még támogatták is a terrorista üzemeket. A magyar kormány nem akart sem-

miféle hatályos intézkedést tenni az üzemek megakadályozására. Így éppen Magyarország magatartásával magyarázható, hogy a Jugoszlávia ellen hosszú idő óta szőtt terrorista akció a marseillei gonoszterre vezetett.

A magyar kormány tehát súlyos felelősséget vett magára a délszláv kor-

mány első nemzetközi kötelességének tartja, hogy ezt a nemzetek közösségének legmagasabb szerve előtt feljelentse. A délszláv kormány teljes tudatában van lépése súlyosságának s ezt csakis a tények alapján tette meg, miután azok alaposságát gondosan ellenőrizte.

AZ EMLÉKIRAT HATÁSA A NÉPSZÖVETSÉGI KÖRÖKRE

A délszláv memorandum átnyújtásának idején igen nagy izgalom uralkodott Genfben. A délszláv delegáció tagja, akik a szöveget szétosztották, valósággal megrohmozták az újságírókat.

A nyilvánosságra hozott szöveg elolvasása után hivatalos körökben az a vélemény alakult ki, hogy az emlékirat, amelynek némelyik igen éles a hangja, nem sok újdonságot tartalmaz, mert a Magyarország ellen emelt vádak és gyanúsítások a marseillei merénylet utáni első héten napvilágot látták a délszláv és francia sajtóban. Ennek folytán a memorandum bizonyos kiábrándulást okozott. Genfi körök különben azt is megállapítják, hogy a világsajtó képviselőinek átadott sajtókiadvány sokkal élesebb hangú, mint maga a részletes memorandum, amelyben viszont sokkal több a vád, mint a tényleges, konkrét bizonyíték. Az emlékirat általában a magyar hatóságokról beszél, de nem tartalmaz semmi közvetlen bizonyítékot a magyar kormány ellen.

A memorandum következtetéseit ezért igen mérsékeltnek tartják s angol körök szerint ezek a következtetések tág teret adnak a Népszövetségnek a probléma megnyugtató megoldására. Általában az a felfogás alakult ki, hogy a délszláv beadvány tárgyalását minél későbbre odázzák el s így nem lehetetlen, hogy csak a májusi ülésszakon hoznak végleges határozatot az ügyben.

DECEMBER 5-ÉN DÖNTENÉK A SÜRGÖSSÉGI INDITVÁNY RÓL

Egyébként Avenol, a Népszövetség főtitkára tegnap arról értesítette Eckhardt Tibort, a magyar küldöttség vezetőjét, hogy a népszövetségi tanács december 5-ikére tűzte ki a jugoszláv panaszirat ügyében benyújtott magyar sürgősségi indítvány tárgyalását. A december 5-iki ülésnek egyébként egyetlen tárgysorozati pontja a sürgősségi indítvány megokolása lesz.

Eckhardt Tibor azonnal nyilatkozott a sajtó képviselői előtt

Röviddel a délszláv emlékirat benyújtása és kivonatos közzététele után Eckhardt Tibor magyar főmegbízott a következő nyilatkozatot tette a nemzetközi sajtó képviselői előtt:

— A délszláv emlékirat késedelmes benyújtása eddig megakadályozott abban, hogy a benne foglalt vádakkal hivatalosan és érdemben foglalkozzam. Többheti méltatlan meghurcolás után látta csak jónak a délszláv kormány, hogy adatait nyilvánosságra hozza. Nem szándéksom átvenni ezt a módszert, hanem a magyar küldöttség lehető leggyorsabb ütemben nyilvánosságra hozza mindazon bizonyítékokat és adatokat, amelyek mellett a délszláv vád összedől, alaptalansága kiviláglik és semmi más nem marad utána, mint Magyarország tudatos megrágalmazása előre megfontolt politikai célokból.

— A lényegre már ma akarok felelni, későbbre tartva fenn magamnak a részletezést. Jugoszlávia azzal vádolja Magyarországot hogy a marseillei merénylet természetes következménye az idegenben, főleg Magyarországon Jugoszlávia ellen, hosszú idő óta szervezett és táplált összeesküvésnek. A délszláv kormány nem állja Magyarországot magával a gyilkossal is kapcsolatba hozni, amennyiben azt állítja, hogy az valószínűleg Magyarországon is működött. Kijelentem, hogy ez az állítás valótlan. A gyilkos, Magyarországon teljesen ismeretlen, ott soha nem járt és a bolgár hatóságok visszavonták azon közlésüket, amely szerint 1932-ben Magyarország felé ment. A szerb kormány mégis jónak látta, ezt a valótlan állítást velünk szemben, mint súlyos vádat felhozni. A gyilkos személyéhez Magyarországnak nyilvánvalóan semmi köze nem volt. Tény azonban, hogy a bűnrészesek között három olyan ember is szerepel, akik előzőleg Magyarországon voltak. A gyilkosságban és összeesküvésben részes többi személyek azonban más országból jöttek. Maga az összeesküvés nem magyar földön született meg és a magyar kormánynak legkevésbé sem vetető szemére mulasztás olyan összeesküvés miatt, amelynek hónapokkal előbb történt elhatározása, a sajtóban való közzététele, valamennyi előkészítő cselekménye és végrehajtása nem magyar földön játszódott le. A délszláv kormány azt is szeméretlenül Magyarországnak, hogy szervezte és támogatta az emigránsokat. Ennek éppen ellenkezője igaz. Jankapustól a magyar kormány ismételt felvilágosítást adott és saját elhatározásából már a tavasz elején megkezdte az intézkedéseket az emigránsok eltávolítására.

Jankapusta egyébként soha sem volt tábor. Bérlete magánjogi alapon jött létre és a kormány ennek megfelelően bontotta fel a bérletet. A likvidáció október elsejével teljes befejezést nyert és az ott élő emigránsok oly mértékben távoztak, amint ezt existenciális lehetőségeik megengedték.

— A jankapusztai emigránsok fele a tavasztól ősziig terjedő időben elhagyta Magyarországot, míg a többiek különböző majorokban vállaltak mezőgazdasági munkát. Október elsején már új bérlet vonult be Jankapusztára.

— Ezek szerint a magyar kormány mindenben eleget tett a délszláv kívánásoknak s Jankapusztából kifolyólag a marseillei eseményekért, amelyeket mélyen sajnálunk, Magyarországgal szembe semmiféle kedvezőtlen következtetés le nem vonható.

— A leghatározottabban tiltakozunk minden olyan vád ellen, amely szerint magyar hatóságok és tisztviselők bármiféle terrorista ügyvel, bármilyen kapcsolatban álltak volna és rájuk bármiféle erkölcsi megítélés hárulhatna. Ugyancsak a legerélyesebben tiltakozunk ama gyanúsítás ellen is, hogy a magyar hatóságok állítólag tudtak az emigránsok céljairól s ismerték munkamódszereiket, valamint, hogy a magyar kormány ezt a vádat április 26-iki jegyzékében elismerte. Ezt a jegyzéket a délszláv emlékirat csupán megcsönkített formában idézi, holott benne a magyar kormány csak

annyt ismerek el, hogy adódtak incidensek, s hogy a gonosztervek a magyar hatóságokat egyszerűen kijátszották. Ebben a jegyzékben a magyar kormány már áprilisban kijelentette, hogy az akkori délszláv jegyzékben feleltetett tények legalaposabb vizsgálata sem tudott kideríteni semmit, ami alapul szolgálhatna ahhoz a vádhoz, hogy a magyar hatóságok szándékosan támogatták volna a magyar területen élő jugoszláv emigránsokat a délszláv területen elkövetett terrorista cselekmények előkészítésében. A magyar kormány tehát már ebben a jegyzékben a legerélyesebb kifejezésekkel tiltakozott a vád ellen s ezt a tiltakozást a magam részéről fenntartom.

— Az emigránsok Magyarországon soha semmi mást nem kaptak, mint egyszerű menedékszállást, amelyet minden ország megadott nekik. A horvát forradalmi mozgalom Magyarországon soha semmiféle anyagi támogatásban nem részesült. Fegyvert, lőszert legálisan nem szerezhetett és amennyiben bűnös tevékenységet folytattak, nemcsak hogy bátorítást nem kaptak, hanem a hatóságok velük szemben könyörtelenül eljárta. A horvát forradalmi mozgalom semmiféle vonatkozásba nem hozható a magyar külpolitikával. Köztudomású, hogy Magyarország revíziós törekvései nem vonatkoznak Horvátországra. Kizárólag Ju-

goszlávia belső viszonyaiból táplálkozott tehát ez a forradalmi elégedetlenség, amely legális, de részben illegális eszközökkel is, mindenütt a délszláv állam ellen tört, ahol horvátok egyáltalában élnek. Európának csaknem minden állama, de Amerika is kénytelen elszenvetni azon kellemetlen következményeket, amelyek a horvátok letelepedésével járnak. Földrajzi helyzeténél fogva Magyarország is szenved a délszláv állapotok következményeitől.

— A marseillei bűntett semmi egyéb, mint természetes következménye a Jugoszlávia belsejében született és kifejlődött összeesküvésnek. A magyar nép is súlyos időket élt át a trianoni békeszerződés óta és annak rendelkezései következtében sok százezer magyar volt kénytelen szülőföldjét elhagyni. Tömegek jogos keserűség halmozódott fel a mi lelkünkben. A magyar népből azonban soha nem termelődött ki egyetlen összeesküvés, vagy merénylet sem, mert ügyünk igazának tudatában csak békés és becsületes eszközökkel szolgáljuk nemzeti politikánkat. A terrorista cselekedeteket a magyar nép és kormány egyaránt elítéli, egyben azonban visszautasítja a délszláv emlékiratban ráolt rágalmakat és becsületes védelmében nyugodt lelkiismerettel áll ki igazának bizonyítására a világ közvéleménye elé.

A német fegyverkezés világproblémává nőtte ki magát

London, november 30

Óriási érdeklődés közepette kezdte meg tegnap az angol alsóház a véderő vitát, amelyet Churchill megdöbbentő beszéde vezetett be. Churchill rámutatott arra, hogy Anglia teljesen védtelen a légi támadások ellen s London bombázása egy hét alatt 30-40 ezer emberéletbe kerülne s három-négy millió embert tenne lakástalanra.

— Németország megszegte a versaillesi szerződés leszerelési szakaszait — mondta Churchill — s légi hadereje nemsokára utoléri az angolt, majd 1936-ban 50, 1937-ben pedig 100 százalékkal lesz erősebb. Kereskedelmi repülőgépei,

ugyanis könnyen átalakíthatók hadigépekké.

Baldwin helyettes miniszterelnök a titkos tanács elnöke szólalt fel ezután és kifejtette, hogy a mai bizonytalanság főoka a Németországon kívüli tudatlanság és a Németországon belüli titkolózás.

A vita további során Lloyd George azt fejtette, hogy Németország a forradalom következtében lázas beteg és az ilyen beteg türelmetlen. Időt kell hagyni neki, amíg lecsillapodik.

Lloyd George ezután maró gunnyal ostromozza Franciaországot, amely a kommunista Oroszország hadseregétől várja a béke, a tulajdon s a rend megvédését.

A minisztérium a kapott szubvenciók visszafizetésére kötelezte a temesvári ipartestületet

Vagyonzárlat, városi biztos és ellenőrző könyvszakértő nehezdednek rá a régi és érdemes ipartestületre

Temesvár, november 30.

Az ipar és kereskedelmi minisztérium rendelet érkezett, amely — minden jel erre vall — eldönti a város és az ipartestület közötti régi vitát s teljesen kiszolgáltatva az ipartestületet, tönkre is teszi azt. A miniszteri rendelet az Iparoszekház tulajdonjogi vitájával kapcsolatban intézkedik s elrendeli, hogy ezentul szigorúan el kell választani az ügykezelés szempontjából az ipartestületet az ipari szindikátustól és a Székházépítő Szövetkezettől. Megállapítja a minisztérium, hogy a székházat nem maga az ipartestület építette, adja vissza tehát az ipartestület azt a négy és fél millió lejt, amit székházépítési célra kapott támogatásként. És adja vissza az ipari szindiká-

tusnak is azt az 1 milliót, amit ugyanilyen célra kapott.

A rendelet azt is kimondja, hogy fél éven belül a fönti rendelkezések azonnal végrehajtandók s addig is a város ellenőrző biztost küldjön ki az ipartestülethez, amely a testület vagyonát biztosítási zárlal veszi s ugyanakkor küldjenek ki egy könyvelőt is, aki 1926-ig visszamenőleg átvizsgálja a testület könyvvezetését.

A miniszteri döntés szerint tehát az ipartestületnek vissza kell fizetnie 5 és fél millió lejt s ezenkívül kap „egy kormánybiztost” és egy hivatalból kirendelt könyvszakértőt. Vajon nem jelenti ez az ipartestület halálát?

Felmentették a marosvásárhelyi betegsegélyző igazgatóját és könyvelőjét

Marosvásárhely, november 30.

1932-ben Bendeau Joan, a maroshévi betegsegélyző pénztárnoka 3 millió lejt sikkasztott. A hatóságok a sikkasztás miatt perbe fogták Al. Gheorghet, a marosvásárhelyi betegsegélyző igazgatóját, a kinek az ellenőrzést gyakorolnia kellett volna, sőt Kovrig János könyvelőt is annak ellenére, hogy éppen ő tette meg a feljelentést a sikkasztó ellen. A törvényszék annak idején Bendeaun 5 évi börtönrre, az igazgatót hathónapi, a könyvelőt 4 hónapi fogházra ítélte. A tábla az ítéletet jóváhagyta, a Semmitőszék azonban már változtatott a dolgon, mert csak a Bendeau büntetését hagyta jóvá, az igazgató és a könyvelő ügyében pedig új tárgyalásra utasította a táblát.

Ezt az új tárgyalást csütörtökön tartotta meg a marosvásárhelyi tábla és mindkét vádlottat felmentette a vád és következményei alól.

Különös merénylek az aradi törvényszék előtt

Arad, november 30.

Különös merénylet vádlottjait ítélte el az aradi törvényszék.

Rațiu Romul nádaszi görög keleti lelkész családjával együtt kénytelen volt elhagyni a községet, mert több hívővel a legelsőbb személyi harcba került. Egyre-másra mentek a feljelentések a pap ellen az egyházi főhatóságokhoz. Rațiu végül is elhelyezték a faluból. Kivonulása a lehető legviharosabb volt. Éjnek idején, mikor autóval áthaladtak a falun, két férfi és két nő megtámadta a teherautót. Személyes holmival valószínűs záport zúdítottak a gépkocsira, majd öklöngyűsgű kövekkel a lelkész családjának valamennyi tagját súlyosan megsebesítették. A törvényszéki tárgyaláson három vádlott — Tudor Anna, Moțiu Joan és Stracoi Ludovic a lelkész iránt érzett gyűlöletükre hivatkozva beismerték a vádat. A bíróság egyenként egyházi és nyolcnapi fogházra ítélte a vádlottakat. Muresan Mariut, aki állhatatosan tagadott és tettét bizonyítani sem lehetett — felmentették.

Boila emlékiratában visszaveri a vádakat

Az ABC szerinti Goga öccse üzleti kapcsolataiban állon Seletzkyvel. Bolond a kamara szöszékén

Bukarest, november 30.

Több fővárosi lap egész terjedelmében közli Boilának a Skoda-bizottsághoz benyújtott emlékiratát, amelyben a kolozsvári egyetem jogi professzora az ellenbizonyítékok egész halmazát sorakoztatja fel az ellene emelt vádakkal szemben. A 32 gépirásos oldalt kitevő memorandum mindenekelőtt tiltakozik az ellen, hogy Bentoiu jelentését, noha a bizottság még nem fogadta el, több tizezer példányban sokszorosították és terjesztik az országban. Fölteszi a kérdést: mi történik akkor, ha a bizottság nem teszi magáévá a jelentést? A parlament tekintélyén esik ezáltal sérelem, amellyel, hogy az alkotmány határozott intézkedéseivel sem egyeztetett össze ez az önkényes és törvénytörő eljárás.

A jelentés „vétkesnek” nyilvánítja Boilát, holott őt még csak nem is mint tanút hallgatták ki, hanem azon a címen idézték be, hogy felvilágosításokkal szolgáljon. Így attól a jogától megfosztották, hogy védekezhessen az esetleges vádakkal szemben. A bizottság nem engedte azokat a tanuknak a kihallgatását, akik Boila állításainak valódiságát bizonyíthatták volna. A jelentés megállapítja, hogy „befolyásával üzérkedett”, azonban hallgat arról, hogy kikkel szemben érvényesítette befolyását. Vádat még abban az esetben sem lehetne ellene kövérséget, ha igazak lennének az előző állításai, hogy: 1. összeköttetésben állt Seletzkyvel, 2. foglalkozott hadfelszerelési ügyekkel, 3. 1929-ben és 1930-ban nagy összegek jutottak birtokába, melyeknek eredetéről nem tudott felvilágosítással szolgálni.

A Rebner-ügy nem bizonyít semmit. Rebner, aki annakidején az osztrák-magyar hadsereg kötelékében teljesített szolgálatot, ajánlatot tett neki nagymennyiségű rejtett hadianyag megvásárlására. Boila az ajánlatra azzal válaszolt, hogy felhívta a kormány figyelmét arra a körülményre, hogy a békeszerződések ellenére Ausztriában hadianyagokat rejtőznek. Rebnerrel üzleti alapon nem tárgyalt.

A képviselet háza csütörtök délutáni ülésén a napirend előtti felszólalások során Tica többségi tiltakozott az ellen, hogy Tighina helyett, állambiztonsági szempontból, Cetatea-Albă tették meg összehívó határpontnak Románia és a Szovjet-szövetség között. Andrei nemzeti-parasztpárti szóváltotta a vaslui megyei Toporești közönségben a vérfürdőt. Elmondja, hogy a csendőrség ott hónapokkal ezelőtt egy este körülvette a régi naptár mellett kitartó óhittűk imaházát s felszólítás nélkül belélt az imádkozó földművesekbe. A vérfürdőnek 4 halottja és 17 sebesültje volt. A bűnösök ellen mindeddig nem történt megtorló intézkedés.

Negura földművelésügyi alminiszter válaszul először Andreinek s bejelenti, hogy a vizsgálat folyamatban van. Andrei pótlólag még megjegyzi, hogy maga a csendőrnagy is lelőtt egy embert.

Erre Inculeț belügyminiszter is felszólal s kifejti, hogy egy Oroszországból átjött pap vezette félre a falu lakosságát. A vizsgálat folyik s a felelősök megkapják méltó büntetésüket.

Isacescu az idegenek kérdését teszi szóvá, mire Tileanu belügyi alminiszter rámutat arra, hogy az idegenek száma ma már nem haladja meg a munkások és alkalmazottak két százalékát. Ezután Negura földművelésügyi alminiszter Raducanu nemzeti-parasztpártinak a szövetségi politika kérdésében bejelentett interpellációjára reflektálva, a miniszteri padból vitába keveredik Calinescuval, aki helyéről válaszolt. Közben egy pöröshaju ur ment fel az üresen álló szónoki emelvényre s lapokat és iratokat teregetve ki a pultra, nagy lelki nyugalommal várta, hogy a szóvita véget érjen. Fotino elnöknek feltűnt ugyan, de nem érinti a kereskedelmi megállapodásokat.

Mint ahogy azonban mindkét államnak érdeke új fizetési egyezmény megkötése, a magyar és román kiküldöttek a legközelebbi jövőben összeülnek, hogy az év végéig létrehozzák az új megállapodást.

Többség a vezetőtől Szeged érte el Vastagh lövésével. Az egyenlőtől Sárosi lőtte. A következő gól Somogyi lábáról pattant a kapuba, majd a 36. percben Székely lövi a Ferencváros harmadik gólját, a 39. percben Kovács a negyediket. Az első félidő végén Szeged előli a második gólt is. A második félidő két ki egyenlítő gólját Vastagh és Korányi II. lőtték.

Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan megeléjenti a gyomrot és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet bélféreggyógyóként is igen jó eredménnyel alkalmazza.

— Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan megeléjenti a gyomrot és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet bélféreggyógyóként is igen jó eredménnyel alkalmazza.

— Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan megeléjenti a gyomrot és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet bélféreggyógyóként is igen jó eredménnyel alkalmazza.

— Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan megeléjenti a gyomrot és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet bélféreggyógyóként is igen jó eredménnyel alkalmazza.

— Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan megeléjenti a gyomrot és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet bélféreggyógyóként is igen jó eredménnyel alkalmazza.

— Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan megeléjenti a gyomrot és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet bélféreggyógyóként is igen jó eredménnyel alkalmazza.

— Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan megeléjenti a gyomrot és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet bélféreggyógyóként is igen jó eredménnyel alkalmazza.

— Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan megeléjenti a gyomrot és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet bélféreggyógyóként is igen jó eredménnyel alkalmazza.

— Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan megeléjenti a gyomrot és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet bélféreggyógyóként is igen jó eredménnyel alkalmazza.

— Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan megeléjenti a gyomrot és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet bélféreggyógyóként is igen jó eredménnyel alkalmazza.

— Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan megeléjenti a gyomrot és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet bélféreggyógyóként is igen jó eredménnyel alkalmazza.

— Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan megeléjenti a gyomrot és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet bélféreggyógyóként is igen jó eredménnyel alkalmazza.

— Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan megeléjenti a gyomrot és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet bélféreggyógyóként is igen jó eredménnyel alkalmazza.

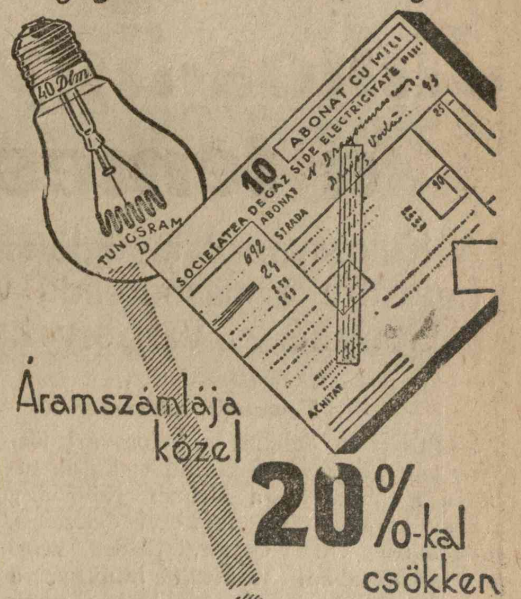
— Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan megeléjenti a gyomrot és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet bélféreggyógyóként is igen jó eredménnyel alkalmazza.

— Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan megeléjenti a gyomrot és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet bélféreggyógyóként is igen jó eredménnyel alkalmazza.

— Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan megeléjenti a gyomrot és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet bélféreggyógyóként is igen jó eredménnyel alkalmazza.

— Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan megeléjenti a gyomrot és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet bélféreggyógyóként is igen jó eredménnyel alkalmazza.

Vegyen olcsó fényt!

Áramszámlája közel 20%-kal csökken

AZ ÚJ KÉTSZER TEKERCSELT IZZÓSZÁL RÉVÉN

TUNGSRAM D
DUPLÁSPIRALLAMPA DEKALUMEN SOROZATBAN

hogy az emelvényen álló ur ismeretlen, de azt hitte, hogy az a képviselet, aki a nemrégiben elhunyt Bogdan Daica helyett került be a Kamarába, Biztonság okából azonban mégis leküldte a titkárokat, kérdezzék mit akar s miért nem iratkozott fel szólásra? Az idegesek azt válaszolták, hogy személyes ügyben kíván válaszolni Negura alminiszternek és Maulescu-Strunga miniszternek. A titkárok rávetették, menjen velük hátra, az elnöki emelvény mögötti asztalhoz, hogy felírják. Ekkor aztán kitűnt, hogy az illető nem képviselet, hanem Varnan Nicolae, Roman városbeli polgár, aki egy ottani képviselet révén jutott be a képviselőházba, hogy valamilyen sorolást elintézzék.

Egy ideig a folyosón lézengett, majd a mikor meghallotta, hogy Negura beszélt, beült az ülésterembe, azután pedig felvonta a szónoki emelvényt.

Azt is megállapították, hogy Varnan elmeapadott. A parlamenti rendőrség vette gondjaiba.

A szenátus ülésén Garboviceanu többségi javasolta, hogy a szenátorok 3 havi napidíjukat jegyezzék az országfejlesztési kölcsönre. Patraulea nemzeti-parasztpárti a javaslat ellen szólt fel azzal, hogy nem minden szenátornak van pénze.

Moldoveanu Leonte elnök szégyennek minősítette, hogy a szenátorok körében nem tapasztalható elég megértés a kölcsön fontossága iránt.

— Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan megeléjenti a gyomrot és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet bélféreggyógyóként is igen jó eredménnyel alkalmazza.

— Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan megeléjenti a gyomrot és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet bélféreggyógyóként is igen jó eredménnyel alkalmazza.

— Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan megeléjenti a gyomrot és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet bélféreggyógyóként is igen jó eredménnyel alkalmazza.

— Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan megeléjenti a gyomrot és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet bélféreggyógyóként is igen jó eredménnyel alkalmazza.

— Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan megeléjenti a gyomrot és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet bélféreggyógyóként is igen jó eredménnyel alkalmazza.

— Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan megeléjenti a gyomrot és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet bélféreggyógyóként is igen jó eredménnyel alkalmazza.

— Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan megeléjenti a gyomrot és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet bélféreggyógyóként is igen jó eredménnyel alkalmazza.

— Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan megeléjenti a gyomrot és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet bélféreggyógyóként is igen jó eredménnyel alkalmazza.

— Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan megeléjenti a gyomrot és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet bélféreggyógyóként is igen jó eredménnyel alkalmazza.

— Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan megeléjenti a gyomrot és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet bélféreggyógyóként is igen jó eredménnyel alkalmazza.

— Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan megeléjenti a gyomrot és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet bélféreggyógyóként is igen jó eredménnyel alkalmazza.

— Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan megeléjenti a gyomrot és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet bélféreggyógyóként is igen jó eredménnyel alkalmazza.

— Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan megeléjenti a gyomrot és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet bélféreggyógyóként is igen jó eredménnyel alkalmazza.

— Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan megeléjenti a gyomrot és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet bélféreggyógyóként is igen jó eredménnyel alkalmazza.

— Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan megeléjenti a gyomrot és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet bélféreggyógyóként is igen jó eredménnyel alkalmazza.

— Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan megeléjenti a gyomrot és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet bélféreggyógyóként is igen jó eredménnyel alkalmazza.

Mihalache Bukarestbe hívta Vajdát

Calinescu emlékirata nagyjában az előző elnöklentés érveit sorakoztatja fel és pontról-pontra igyekszik kimutatni a vádak tarthatatlanságát.

A nemzeti-parasztpárt parlamenti csoportjának tegnapi ülésén részt vett Maniu is. Fővárosi lapközlemények szerint közölte, valamint Mihalache és Lupu dr. között teljes a meggyőzés arra nézve, hogy a parlamenti küzdelemmel párhuzamosan országszerte népgyűléseket hívnak össze, amelyeken a párt szónokai ismertetői fogják a Skoda-ügyet és a kormány azonnali távozását mellett foglalnak állást. Mihalache a helyzetre való tekintettel állítólag sürgősen Bukarestbe kéréte a párt több vidéki vezetőjét, köztük Vajda Sándort is.

A SKODA-ÜGY KÖVETKEZMÉNYEI

Az Adeverul mai számában figyelemreméltó cikk jelent meg, mely az utóbbi események várható következményeivel foglalkozik. Megállapítja, hogy a Skoda-ügy két nagyjelentőségű problémával érintkezik: a Tatarescu-rezsim továbbfennállásának és a mai kormányzati rendszer megmaradásának a kérdésével. A lap felhívja a figyelmet arra a különös jelenségre, hogy ma már még azok sem bíznak a kormány életképességében, akik a Skoda-ügyet bombának szánták a nemzeti-parasztpárt ellen.

Széltében hangzik a jóslás, hogy az ünnepek után kormányváltásra van kilátás. Hogyan lehetséges — kérde a lap — hogy egyfelől a nemzeti-parasztpárt, másfelől ellenségei is kormánybuktásról beszélnek? A válasz egyszerű. A Skoda-ügyet politikai pokolgépnek szánták s

most már csak az a kérdés: ki veszi ennek hasznát és melyek lesznek az ügy következményei?

„FEKETE KÖNYVET” ADNAK KI A LIBERÁLISOK

Dinu Bratianu szombatra összehívta a liberális párt állandó bizottságát, hogy tárgyalja a párt szervezeti szabályzatát módosító javaslatokat. Az állandó bizottság ülésén a miniszterelnök is részt vesz és beszámol a politikai helyzetről. A Curentul szerint a már most megállapított napirendnek igen fontos pontját képezi a Skoda-ügy. A lap úgy tudja, hogy a bizottság előreláthatólag Bentoiu jelentése mellett foglalt állást és ebben az értelemben fogja megállapítani a védekezés módjait a nemzeti-parasztpárt kormánybuktató akciójával szemben.

A „Pareri Libere” nevű liberális csoport elhatározta, hogy válaszul a nemzeti-parasztpárti sajtó támadásaira,

„fekete könyvet” ad ki, amelyben a nemzeti-parasztpárti kormányok tevékenységét fogja megörökíteni. Bannfentek szerint a könyv szenzációs leleplezéseket ígér.

GOGA ELŐADAST TART MANIU ELLEN

Goga Oktavián, a nemzeti agrárpárt elnöke, pénteken este a bukaresti Athenaeum-ban „A gyűlöletkérvény nemzeti-politikai háttér” címmel előadást tart. Hírek szerint Goga ez alkalommal élesen támadja Maniu Gyulát, aki nek az egyesüléssel kapcsolatos tevékenységét „hazafiatalnak” fogja minősíteni. Politikai kö-

Új román-magyar kliringégyezmény készül

Budapest, november 30

Új külkereskedelmi rendszerre való tekintettel Románia felmondta a május 12-ikén kötött román-magyar kliringégyezményt és a két állam nemzeti bankjai között létrejött fizetési megállapodást is december 31-re. Ez a felmon-

Arany János emlékérmét alapít a Magyar Tudományos Akadémia

Budapest, november 30

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára bejelentette, hogy az Akadémia Arany János halálának félszázados évfordulójára alkalmából emlékérmét alapít, amelyet az Arany János szellemében dolgozó kiváló írók és költők fognak kitüntetésképpen megkapni.

LEGYÜBB SPORTHIREK

Budapest, november 30.

A megismételt Ferencváros-Szeged mérkőzés 4:4 (4:2) arányban eldöntetlen maradt. Szeged erős és kitartó ellenfelnek bizonyult s így az eredmény reális. Az első félidőben a Ferencváros támadott

Megkezdődött a hirhedt Juhos-ügy érdemi főtárgyalása a temesvári törvényszéken

A Kolozsvárról kiküldött tanács visszautasította az összes pergátló kifogásokat. Egyelőre a másodrendű vádlottak kerülnek sorra, a két fővádlott: özvegy Juhos Gyuláné és Varjassy Lajos volt miniszter ügyét különválasztotta a bíróság.

Temesvár, november 30.

Csütörtökön délelőtt a kolozsvári törvényszék Temesvárra kiküldött külön tanácsa megkezdte a hirhedt Juhos-ügy érdemi tárgyalását. A közel évtizedes, sűrű botrányokkal és meglepetést keltő letartóztatásokkal tarkított bűnügy, amely annak idején hosszú ideig lázban tartotta az erdélyi sajtót, sőt a külföldi lapok is foglalkoztak vele, végre hosszas huza-vona és furfangos halogatás után elérkezett az igazságszolgáltatás egyenes medrére, a bíróság elé. Nem kétséges, hogy a törvényszéki tárgyalást nagy és feszült érdeklődéssel figyeli majd az erdélyi közvélemény. A sokáig, egyes részleteiben még ma is rejtélyes ügy maga is megérdemli ezt az érdeklődést, amely még fokozottabbá tesz az a tény, hogy a csunya és bizonyos társadalmi osztályok életébe mélyen belevilágító bűnügyben csupa előkelő állású emberek a vádlottak.

A Temesvárra kiküldött kolozsvári tanács az első tárgyalási napot már a múlt hét folyamán megtartotta. A védelem erős készültséggel vonult fel a pergátló kifogások egész halmazával árasztotta el a bíróságot. Illetékességi és elfogultsági kifogások is voltak. A bíróság úgy döntött, hogy a kifogások kérdésében csütörtökön hirdeti ki a döntést. Ez meg is történt. Csütörtökön délelőtt a tanács elnöke bejelentette, hogy az összes bejelentett kifogásokat visszautasítja, magát az ügy lefolytatására illetékesnek tartja, az ügy érdemi tárgyalását azonban megkezdi. Kihirdette még a bíróság, hogy miután a bűnper két elsőrendű vádlottja, özvegy Juhos Gyuláné és Varjassy Lajos dr. volt miniszter nem jelentek meg a tárgyaláson, elbocsátja az elsőrendű vádlottak ügyét a másodrendű vádlottakétól, és ezután csak a másodrendű vádlottak fölött hoz ítéletet.

A döntések kihirdetése után az ügyész felolvasta a terjedelmes vádiratot, amely a hatalmas Juhos-vagyon eltékozlásának és az akkor még kiskorú Juhos Erzsébet szinte teljes kifosztásának a történetét meséli el. Az ügyész vádat emelt Juhos Gyuláné és Varjassy Lajos volt miniszter ellen, hogy egyetértésben és szándékosan fosztották ki az árát és tékozlóak el a hatalmas vagyont.

Aztán a másodrendű vádlottak névsorának felolvasására került a sor. Ime a névsor:

Müller Árpád volt jószágigazgató, Rakosy Lehel dr. és Méray Gábor dr. árva széki ülnökök, Cornea Marin minisztériumi igazgató, Deutsch Ferenc, Schimerling Armin, Deutsch Arthur, Weinberg Pál dr. és Löbl Hugó bankigazgatók.

Müller Árpád volt jószágigazgatót kétrendbeli okirathamisítással, csalással és sikkasztással vádolja az ügyész. A két árvaszéki ülnök azért került a vádlottak padjára, mert tudott az árva vagyona ellen szőtt hatalmas méretű összeesküvésről, de nem szólt semmit, mert vesztegetési pénzt kapott. Ugyanez a vád hárul a minisztériumi igazgatóra is. A bankigazgatók közül Deutsch Ferenc, a vádirat szerint, feltört egy pénzszekrényt és értékeket tulajdonított el. A többiek tagjai voltak annak a társaságnak, amely szétmarta a Juhos-vagyont és ott annyit harcolt belőle magának, amennyit csak tudott.

Azután részletez a vádirat. Megállapítja, hogy Müller Árpád volt jószágigazgató okirathamisítás segítségével a Juhos-vagyon egyik tételét négy millió lejért megvásárolta feleségének, Kollmann Annának. Aztán ugyanezt a vagyontételt újabb okirathamisítással mindjárt tovább is adta 5 millió lejért Odobeanu dr. és Schimerling dr. ügyvédeknek. Ez az utóbbi ügyvéd most ugyancsak a vádlot-

tak között szerepel. Ő és bankigazgató-társai ugyanis rávették Juhos Gyulánét, hogy vegyen fel a Hermes-banktól 5 millió lejű az Emanuel-féle palota megvétele. Ezt a palotát magasan értéke fölött vásárolták meg, de az ötmillióból csak 3 millió 800 ezer lej fordítottak erre a célra a többi, 1 millió 200 ezer lej Schimerling Armin és bankigazgató társai felosztották maguk között.

Főbb vonásaiban, az apróbb részletek meilözésével ezeket tartalmazza a hatalmas vádirat.

MEGKEZDÖDÖTT

A VÁDLOTTAK KIHALLGATÁSA

A vádirat felolvasása után a bíróság Müller Árpád vádlottat szólította elő.

Müller Árpád kereken tagadja a terhére rótt bűncselekményeket. Azt igyekszik bizonyítani, hogy csak névleg volt jószágigazgató, egyébként Varjassy Lajos parancsolt a birtok felett s javarészt az ő tudta és beleegyezése nélkül adott-vett, tékozlott, költelezett. Tehette nyugodtan, mert özvegy Juhosné, aki szeretője volt Varjassynak, csakhamar tehetetlen báb-bá vált a nagystilű szélhámos kezében. Tiszta képet a birtok vezetéséről ma már nem is lehet kapni.

— Kijelentem, — mondotta fennhangon a vádlott —, hogy mindazok a birtokkezelési mérlegek és üzleti könyvek, amelyek a bíróság előtt fekszenek, hamisak. Az eredeti könyveket Deutsch Ferenc bankigazgató kilopta a pénzszekrényből.

Befejeződött a buzatanácsadó-bizottság hatodik ülészsaka

Budapest, november 30.

A buzatanácsadó bizottság hatodik ülészsaka befejeződött. A tanácskozások során a következőket állapították meg:

1. A bevételre szoruló államok valamennyien hajlandók az eddigi egyezményt további két évre meghosszabbítani.
2. Magyarország és Bulgária hozzájárult az egyezménytervezet módosításához.
3. A tengerentúli buzakivívó államok között megindult tárgyalások még nem

A tengerentúli államok között még folyik a tanácskozás

haladtak kellően előre s ezért a bizottság úgy határozott, hogy az összes kivívó és vásárló európai állam kéri fogja a tengerentúliakat, hogy sürgősen határozzák el: milyen módosításokat kívánnak az eredeti tervezeten, hogy a végleges egyezmény az összes érdekelt államok között létrejöheszen.

4. Végül elhatározta a bizottság, hogy következő ülését a jövő év március 5-én Londonban tartja meg.

Egy kis háború és

Egy kis államcsiny

Erőszakkal menesztenek Bolivia elnökét

Newyork, november 30.

Bolivia és Paraguay háborusodása közben Bolíviában államcsiny játszódott le, amely Salamanca elnöknek az állásából került. A hadsereg tisztjei között ugyanis nagy elégedetlenséget keltett az új kormány összeállítása. A fronton harcoló csapatok között forradalmi nyugtalanság jelei voltak észlelhetők és Salamanca elnök sükségesnek látta, hogy személyesen csillapítsa le a nyugtalan kedélyeket. Kiutazott a harc vonalába s a mikor ottan békítő munkáját látszólag

eredményesen elvégezte, visszatért. Utakozban tudta meg, hogy távollétében a Pazban, a fővárosban a tisztikar fellázadt ellene és elmozdította államfői méltóságából. Menekülésre már nem volt ideje, mert a sikeres államcsiny részesei elfogták és rákényszerítették, hogy lemondását azonnal nyújtsa be.

Salamanca elnök eltávolítása után a hadsereg Tojada helyettes elnököt bízta meg azzal, hogy nemzeti kormányt állítson Bolívia élére.

Páratlan fény és pompa közben

Lezajlott a világraszóló lakodalom

György angol herceg és Marina görög hercegnő mesebeli esküvője

London, november 30.

Ma délelőtt zajlott le a londoni Westminster-apátságban György kenti herceg és Marina görög hercegnő esküvője, amelyet olyan nagy fényvel és pompával rendeztek meg, amint V. György angol király koronázása óta még nem volt példa Angliában. Jellemző erre a mindent elhomályosító fényre és pompára, hogy az angol királyi család lakóhelyén szolgáló Buckingham-palotától a Westminster-apátság templomáig vezető útvonalon csak lobogó 70 ezer darabot tüztek ki és ugyanakkor 48 ezer méter virágfüzért használtak fel az épületek díszítésére. Egyedül csak a hősök emlékművét nem díszítették fel.

Reggel 8 órakor a Buckingham-palotától a Westminster-apátság vezető útvonalon a járművek közlekedését a rendőrség teljesen be-szüntette. A gyalogjárókat beláthatatlan embertömeg lepte el. Sokan már az éjszaka elfog-

lalták helyeiket, ahonnan a legjobban végignézhették a nászmenet elvonulását s az egész éjszakát szabad éj alatt töltötték.

Pontosan 10 óra 36 perccel, amikor a nász-nép első csoportja elindult a Buckingham-palotából. Legelőnek arannyal dusan megrakott üveges batár gördült ki a királyi palota kapuján. A hintóban V. György angol király, Mary királyné és Waldemár dán királyi herceg foglalt helyet. A második hintóban a norvég és a dán uralkodópár ült, a harmadik udvari díszhintó pedig György görög exk-rályt, Miklós királyi és Pál jugoszláv régensherceget vitte. Ezt a menetet az udvari főméltóságok hintói zárták le.

Tíz óra 46 perckor a St. James-palotából indult el György herceg, a főlegény, két bátyjának kíséretében a Westminster-apátság felé. Mögöttük az udvarmesterek és kamarások hintói haladtak. Végül 2 perccel később indult ut-

azalatt, amíg én hét hónapos vizsgálati fogságban ültem!

Azután arról beszél Müller, hogy igaz-talanul vádolják a sikkasztással is. Állítólag 350 ezer lejnyi összeg tűnt volna el a kezén. Ezt az összeget nem ő költötte el, hanem Varjassy Lajos és az özvegy. Bécsbe utaztak s ott éltek világukat.

Müller kihallgatása hossza nyúlt s bővelkedett az érdekes részletekben. A volt jószágigazgató erősen felkészült a maga védelmére és arra, hogy másokra hárítsa át az ügyész vádjait. Sokszor és ismételt hangoztatta, hogy neki semmi törvénytelen haszna nem volt a birtok kezeléséből.

— Hová lettek hát azok a súlyos milliók — kérdezte az elnök, — amelyek a gabona és a termékek értékesítéséből, aztán a birtokrészek eladásából származtak?

Müller: Egészen 1926-ig el tudok számolni mindennel. Voltak üzleti veszteségek is, azokat is fedezni kellett. 1926 augusztusában felmondottak nekem. Én nyomban leltárt készítettem a vagyonról s ezt az iratot benyújtottam a vizsgálóbíróknak is. Sajnos azonban, az irat Bukarestben eltűnt. Varjassy ellopta. Én gondoltam ilyesféle lehetőségre is, azért még a benyújtás előtt lefénképeztettem a leltárt. Ezt a fényképmásolatot most tisztelettel a bíróság asztalára teszem.

A csütörtöki tárgyalás Müller kihallgatásával ért véget.

nak Marina görög hercegnő, Miklós herceg és 8 nyoszolyáján kíséretében. Marina hercegnő nehéz ezüstfém selyemruhát viselt, háromméteres uszályal. Fejéről gyönyörű fehér csipkefátyol hullott alá, amelynek szélessége 3, hosszúsága 5 méter volt. Kezében hófehér liliumokból összeállított csokrot vitt, amelynek virágai repülőposta hozta Londonba, jégbefagyaszta, a Szentháromság-szigetről.

A Westminster-apátság hatalmas hajóját zsúfolásig megtöltő előkelő közönség között szép, faragású abessziniai koreszttel az élen vonult be a nászmenet. Norvich dékán, az apátság feje kezdte meg az esketési szertartást, majd a kanterbury érsek összeeskötötte a fiatal párt és áldást mondott fölöttük. Az előkelő nász népek feltűnt, hogy Marina hercegnő az esküforma elmondásakor, a szokástól eltérőleg, nemcsak tiszteletet és hűséget fogadott György hercegnak, hanem engedelemességet is.

A szigorúan vett esketési szertartás befejeztével, Mendelsohn nászindulójának hangjai mellett a fiatal pár és tanúk átvonultak a Hódító Edwardról elnevezett kápolnába, ahol az előre elkészített aranytollal betájk nevüket az anyakönyvre. Majd Guilmet nászindulókra ütemre a fenyves násznép kivonult a templomból és visszahajtott a Buckingham-palotába, ahol villásgreggeli táltaltak. Ezután György és Marina kihajtottak a pályaudvarra és kiutaztak a Warwick-megyében levő Himley-kastélyba, ahol legelső mézesheteket töltik el.

Nincs már fényes, új palotája a Kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamarának

Kolozsvár, november 30.

A Kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara időközi-bizottságának egyik alelnöke, Borbély István dr. bankigazgató magához kérte az újságírókat és örömhírt közölt velük. Bejelentette, hogy a kamarának nincsen már fényes új palotája, mert a Banca Nationala közvetítésével sikerült egységre jutni az Albina bankkal. Az Albina elfogadta a kamara új palotáját s cserébe törölte a Kereskedelmi és Iparkamara 35 millió adósságát.

Anak idején, amikor az új palota építési elhatározták, az illetékesek azzal érveltek, hogy a kisiparosoknak akarnak munkalehetőséget nyújtani. Az építés azonban kölcsönpénzzel történt és sokkal többbe került, mint ahogyan előre tervezték. A kamara nem tudott fizetni, a bank nyugtalanodott, a vezetőségben pedig személyi harcok és herce-hurcák kezdődtek éppen az építés miatt. Az új palota határozottan káros volt: erkölcsileg és anyagilag egyaránt kikezdte a kamarát. Ilyen körülmények között valóban örömlir az, hogy meg tudtak szabadulni a palotától, helyesebben a palota árán a nyomasztó adósságtól. Borbély István alelnök hangsúlyozta, hogy az egység létrejött a kamara elnökének, Leon dr. kereskedelmi alminiszternek köszönhető erőssorban. Munkájáért a vezetőség és a tagok diszközgyűlésen mondanak majd köszönetet.

Még egy nyelvviszsga a kisebbségi póstások számára

Könyörtelenül elbocsátják a magyar és német szerződéses póstamestereket, de megkegyelmeznek a szerb és cseh származásúaknak

Temesvár, november 30.

Bukarestből érkezett jelentés szerint a minisztérium december másodikára újabb nyelvviszsgát tűzött ki azoknak a póstai alkalmazottaknak a részére, akik az őszi nyelvviszsgán nem tudtak megjelenni. Az őszi vizsgáztatás eredményéről egyébként még nincs semmi megbízható hír.

A szerződéses falusi póstamesterek el-

bocsátása, illetve kicserélése már megkezdődött. A magyaroknak és németeknek okvetlenül távoznok kell, kegyelemben részesülnek azonban azok, akik kimutatják, hogy szerb, vagy cseh származásúak. Hírek szerint megkegyelmeznek azoknak is, akik román nőt tartanak feleségül. A temesvári postaigazgatóság területéről összesen 110 kisebbségi póstást bocsátanak el.

Forradalmi hangú határozatokat hozott a francia parasztfront gyűlése

A gyűlés után heves utcai tüntetések zajlottak le

Páris, november 30.

A francia parasztfront gyűlése, amelyről legutóbbi számunkban már közöltünk jelentést, riasztó, szinte forradalmi jellegű határozatok hozatala után kivonult az utcára s viharos tüntetést rendezett a körutakon.

A rendőrség többször közbelépett, sok helyen szétverte a tüntetőket, ezek azonban minduntalan összejöttek újra, folytatták a felvonulást s a rend csak a késő éjszakai órákban állott helyre. Újabb jelentéseink szerint a parasztfront a Wagram-teremben tartotta meg a nagygyűlést. A gyűlés befejezése után a hatalmas tömeg elárasztotta az utcákat, majd tüntető menetté alakult, hogy így hozza a kormány tudomására a határoza-

tokat. Bejelentette a gyűlés, hogy

a parasztfront országszerte élénk tevékenységet kezd a „jelentégi gazdasági rendszer és a pénzügyi háborúság ellen”.

Ma Franciaországban az a helyzet, hogy a parasztságot kiszolgáltatták a pénzembereknek, akik kizsákmányolják. A parasztság vezetői megállapították, hogy a törvényesség leple alatt nagy egyéni és kollektív gazságokat követnek el az országban teljesen büntetlenül.

Végül kimondotta a gyűlés, hogy adott pillanatban minden eszközt jónak talál majd arra, hogy lerázza az országra nehezítő és azt romlásba döntő politikai lidércnyomást.

Mikor a szállodás csap fel álarcos rablónak

A nyavalyásfalvai rablókaland tragikomikus históriája

Déva, november 30.

Átlátszó ravaszossággal végrehajtott rablást kísérelt meg Dinis Péter a hunyvármegyei Nyavajásfalva kocsmáros, de — tájtavesztett.

Dinisnek valamikor forgalmas ivója és „szállodája” volt, ahol különösen a Brád-dévai országot utasai szállították meg. Az utóbbi időben azonban az egyre nagyobb autóbuszforgalom miatt, melyet a vásárosok is igénybevesznek, megcsappant a nyavajásfalvai kocsmára „idegenforgalma”. Kocsmája szegénylegények és országúti csavargók szállása lett.

A napokban három gurabázai paraszt haladt el a kocsmánál, akik a vendég-lős kérdésre elmondották, hogy Dévára mennék konverziós részletet fizetni. Dinis pénzt sejtett a parasztnál, akiket felszólított, hogy töltsék nála az éjszakát. Két falusi ott is maradt, míg a harmadik tovább ment. A kocsmáros miután kiszol-

gálta vendégeit, aludni küldte őket. Alig aludtak el, érces hangra riadtak fel:

— Pénzt vagy életet! — hangzott és a petróleumlámpa imbolygó fényénél felüljű revolvert szegző, fekete álarcos férfit pillantottak meg.

— Adjátok csak elő, fiaim a pénzt — biztatta őket az ismeretlen. — Ahová viszitek, ott ugyanis elég, jobb helyen lesz az nálam!

A két paraszt remegve engedelmeskedett a parancsnak, átadták a pénzt, mire az álarcos kikergette őket a házból. Alig tettek néhány lépést, hangos segélykiáltást hallottak:

— Segítsé! Kirabolt a fekete ember! — kiáltozott a kocsmáros a visszatérő falusiaknak. Csendőrké került elő, aki hamarosan leleplezte a kocsmarost, aki, miután megtalálta az istállóban a pénzt, revolvért, álarcot és egyéb „rablókélléket”, nem is tagadott. Átadták a dévai ügyészségnek.

Egyszerű logika:

Ha a nagyváradi vízmű dicsekszik a bevételével, baj van a vízdíj magasságával

30 milliós kölcsön, amire jó lenne aludni egyet

Nagyvárad, november 30.

Nagyvárad ideiglenes bizottságában kétségtelenül „van fantázia”. Igaz, hogy néha elferdült irányban, mint a nyári tömeges elbocsátások idején. Most is dus képzelőerő, sőt elképzelőerő heviti a bizottság tagjait:

elöbén engedélyezték a városi vízmű harmincmillió lejes kölcsönkérését.

A szerdai tanácsülésen a városi vízmű részletes emlékiratban ismertették, hogy

vízmű helyzete olyan rózsás: éven-

ként 4 millió 700 ezer lejt tudnak be-
ruházásokra fordítani.

Vagyis ezen tekintélyes összegért új gépeket tudnak vásárolni. A vízmű gépeinek teljes kicserélése azonban harmincmillió lejtbe kerülne. Ha most egyszerre tudnák megejteni a gépek kicserélését, a vízmű bemutatott öt éves munkaterve szerint — évi újabb négy millió lejt tudnának megtagarítani. A vízművek ezért arra kérték engedélyt, hogy harmincmillió lejes kölcsön megszerzésére kezdjenek tárgyalásokat.

Meg akarja tartani fogait?

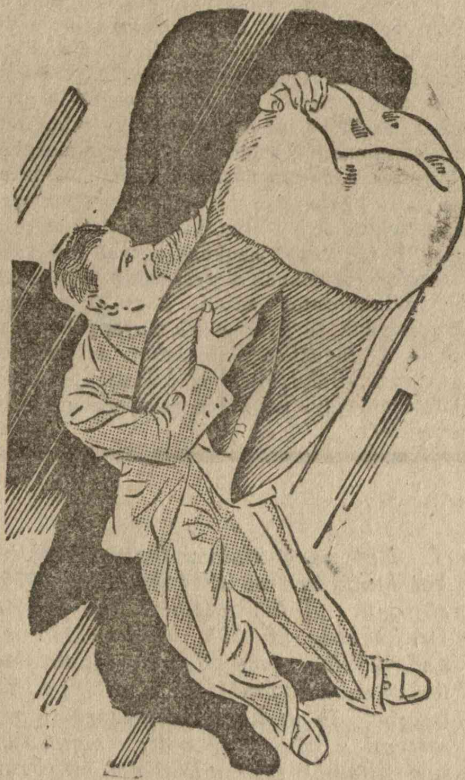
Akkor szem előtt kellene tartania

Szájsav

okozza a

fogrothadást!

ODOL FOGKRÉM megtartja fogait, mert a szájsavat leküzdí.

Erős alkalikus hatás, habzó és jól illanó esszenciák jellemzik az Odol fogkrémet.

Odol fogkrém nem csak a fogakat tisztítja, hanem inkább kiküszöböli a fogrothadás okát a savak neutralizálása által. Naponta háromszor kellene az Odol fogkrémet használnia mert alkalikus hatása a szájsavat leküzdí. Ez a legegyszerűbb és a legmegbízhatóbb módszer a fogaknak egész életre való megtartására.

Mint minden jó az életben, a szép fogak is fáradtság jutalmát. Használjon minden étkezés után Odol fogkrémet.

ODOL fogkrém

A tanács elöbén hozzájárult a kérdéshez, míg érdemben majd csak a Bukarestben tartózkodó Moscu polgármester hazatérése után döntenek.

Nagyvárad polgársága nem nagy örömmel fogadja a vízművek remek üzletmenetéről szóló beszámolót. Mert hiszen ha a vízműveknek ragyogóan megy az körülbelül annyit jelent, hogy Nagyvárad polgársága alaposan megfizeti a vízhasználatot. Tehát lehetne olcsóbb is a vízdíj. Ami pedig a kölcsönt illeti: Kolozsvár is éppen egy harmincmillió lejes kölcsön

miatt jutott a csőd közvetlen közelébe. Már ott is kimutatták, hogy a kölcsön csak előnyös lehet a városra.

Tehát: jó lenne „még egyet aludni rá” mielőtt véglegesen döntenek a harmincmillió kölcsön ügyében.

— Mindazon mérgezési esetek leküzdésénél, melyeket romlott ételek okoznak — tehát főleg hűsmérgezés vagy gombamérgezés előfordulásakor — a gyorsan ható természetes „Ferenc József” keserűvíz azonnali használata rendkívül fontos segédeszköz.

Csak azoknak a vállalatoknak az ügyét intézi el a kontingentálási hivatal, amelyek részt vettek a kölcsönjegyzésben

Bukarest, november 30

Manolescu-Strunga kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy a kontingentálási hivatal ne intézzon el egyetlen olyan kérelmet sem, amelynek benyújtója (magánszemély, vagy vállalat) nem igazolta, hogy megfelelő összeggel vett részt a kölcsönjegyzésben.

Itt említjük meg, hogy az új behozatali és kiviteli rendszer alkalmazása

ügyében még mindig nem történt végleges döntés. A kereskedelmi minisztérium három véleményező tanácsa Manolescu-Strunga álláspontja mellett foglalt állást. Az ügyben a végső szót előreláthatólag Tatarescu fogja kimondani, aki a mai nap folyamán behatárolt tanácskozási egy a kereskedelmi és pénzügyminiszterrel, mint a Banca Nationala kormányzójával.

Bukarestbe érkezett a szovjetkövetség 5 főtisztviselője

Bukarest, november 30

A csernovici gyorsan Bukarestbe érkezett a bukaresti szovjet követség öt főtisztviselője: négy férfi és egy nő. Megérkezésük után azonnal autóbába ültek és az Athenée Palace szállóba hajtottak. Az újságírók kérdéseire vezetőjük: Grikman követségi főtájtár kijelentette, hogy Ostromszki követ megérkezése előtt nem nyilatkozhatik. A főtisztviselők nevei: Sergiu Radcenko alkonzul, Ivan Chatokhin másodtitkár, Fedor Andrucenco követségi tisztviselő és Maria Myedbowa gépíró. Grikman meglátogatta Arion külügyi ál-

lamtitkárt, majd a Calea Victorie-i követség épületébe ment, amelyet társai jelenlétében hivatalosan birtokba vett. Ertesztésünk szerint Ostromszki a követség 40 tisztviselőjével holnap érkezik Bukarestbe.

Letartóztatták a romániai antisziszta bizottság elnökét

Bukarest, november 30.

Ma délelőtti letartóztatási parancsot adtak ki Constantinescu-Jasi egyetemi tanárnak, az antisziszta bizottság elnöke ellen, aki az indoklás szerint „ugy bel-, mint külföldön államellenes tevékenységet fejtett ki”. Az ügyet itélőhozatalra a kisnévi hadbíróshoz tették át, ahol már meg is kezdték a vizsgálatot.

HIREK

Előfizetőink figyelmébe!

Kérjük mindazon előfizetőinket, akik előfizetésüket nem a helyi pénzbeszedő úlján, hanem postautalványon vagy személyesen, a központi kiadóhivatalnál vagy valamelyik fiókiadóhivatalunkban szokták rendezni, szíveskedjenek figyelemmel kísérni a CÍMKÉJÜNK FÉLTŐNTETÉIT LEJÁRÁSTÓL ha az előfizetésük lejárt, gondoskodjanak idejében az előfizetés megújításáról, hogy lapunkat megszakítás nélkül küldhessük.

Györy Dezső:

Marcia su Gyeheña

Özönvíz öljön, csillag essék
érled az izgalom, sietség
nélkülözött nagy hősiesség

valami fáj a milliókban
már szinte hiányzik a csókban
valami borzasztó nem jól van

nem kell a tero, nem kell a munka
futunk magunk elől magunkba
ez a templom, ez a spelunka

s vonító állat, bőgő lélek
mélyéről együtt tör az ének
félelemből, neki az égnek

menekülésre áll a lábaid
„Ne félj, szent ez a ronda vágyad”
ordítja, fujja a vígyázat

„Szomjazol? nesze: frázisár
éhes vagy? eh: lázad a sár
fázol? fuss: fönn a dogmavár

bajod van? gyűlöld: társadat
más nyelven szól? a duvadat
öld meg egy szép jogcim alatt”

Igy a nagy mars. Mit kell itt tenni?
Nem, nem, nem szabad velük menni
ki kell kelni s kiénekelni:

nem kell özőn, csillag ne essék
élet kell s nem lelkes sietség
bűn ez a gyáva hősiesség.

— Szilágymegyei hírek. Zilahról jelenti tudósítónk: Koós Mihály zilah református elemi iskola tanítójának indítványára a szilágyszabolnokmegyei egyházmegye tanítónak megtartott értekezletén kimondották, hogy Zilah központjában üzemelő egyesületet létesítsenek. A tagok előre nem látható baleset, vagy aperiáció esetén kölcsönt kapnak, amiért egy csekély ad. minisztrációs szükséges kamatot fizetnek. Ugyanezen az értekezleten a jelenlévő tanítók elhatározták azt is, hogy egyesületbe tömörülnek s megalakítják Szilágymegyében a Református Tanítók Egyesületét. A második előadás az érmiályfalvai Gazdakörben tartotta Feldmann Jenő földbirtokos a kalászosok szakszerű termesztéséről. A következő előadást Jakab Rezső nyug. érmiályfalvai főjegyző fogja megtartani a szőlőművelés kérdéseiről. — Az Érmiályfalvai Gazdakör és tűzoltóegyesület egyesített műkedvelő-gárdája a karácsonyi ünnepek alatt „A vén bakkancos és fia a huszár” c. népszínművét fogja előadni, melyre nagyban folynak az előkészületek. — F. hó 24-én, szombaton este a lakosság Érmiályfalván „Siklaj-megye bálját” rendezett a beruházási kölcsön javára. — Az érmiályfalvai „Juventus” sportegyesület műkedvelő gárdája 3 egyfelvonásos darabot készít elő.

— A hadirokkantak még mindig nem kaphatják járandóságukat. Bukarestből jelenti: Az 1932-es hadinyugdíjakat országosan egyesítő törvény folyamodási határideje ez év szeptember 10-ikén lejárt. A határidőig rengetegen kérvényezték jogos, de különböző okokból eddig nem élvezett illetményeiket. A törvény 33-ik szakasza értelmében, a törvényben előírt feltételeknek megfelelő kérvények adatait hivatalból kell ellenőrizni s ugyancsak hivatalból kell beszerezni az illetmények folyósításához szükséges iratokat. Most aztán általános megjelöltést keltett, hogy a hadügyminisztérium, a törvény határozott rendelkezései ellenére az érdekeltekhez azzal küldi vissza kérvényeket, hogy költséges és sok utánjárást igénylő katonai vonatkozású irataikat az illetékes hadkiegészítő és más parancsnokságoktól, valamint polgári hatóságoktól szerezzék be és terjesszék fel. Mindaddig, míg az okmányok együtt nincsenek, nem folyósíthatják nyugdíjaikat. A Magyar Párt, a hozzá beérkezett tömeges panaszok alapján, képviselői útján, erőfeszítéssel tett a törvény betartása érdekében.

— Független bíróságtól várnak jogorvoslást a bezárt szilágysági magyar nyelvű iskolák. Zilahról jelenti tudósítónk: Megirtuk volt, hogy a Szilágyságban, miniszteri rendeletre való hivatkozással a csendőrség Csanádos, Gilvác, Kaplony, Kálmánd, Nagymajtény, Mezőfény és Szaniszló magyar nyelvű felekezeti elemi iskoláit bezárta, azzal az indoklással, hogy miniszteri rendelet ellenére kisebbségi sváb gyermekeket is felvettek a magyar nyelvű iskolába. Az iskolafenntartó egyházközösségek most a maguk igazának tudatában — mert hisz minden esetben igazolták, hogy csak azoknak a sváb hangzású nevet viselő szülőknek a gyermekeit vették fel, akik nyilatkozatot adtak, hogy ők magyar nemzetiségűek és gyermekeik anyanyelve magyar — a független bírósághoz, az illetékes nagyváradi királyi táblához fordultak, kérve a közoktatásiügyi miniszter rendeletének megsemmisítését.

Hat nagyhatalom fegyverkezési adatait hasonlítja össze egy hivatalos amerikai kimutatás az 1914-iki és az 1935. évre előirányzott hadügyi költségvetések alapján. A hat nagyhatalom között 1914-ben és 1935-ben egyaránt, első helyen Oroszország áll 755, illetve 1550 millió dollár kikerekített összeggel. A többi öt nagyhatalom sorrendjében érdekes változások következtek be; ezek nagyon jellemző módon mutatják a világpolitika erőviszonyainak megváltozását. Az utolsó békebeli év hadügyi költségvetési irányzatainál, Oroszországot nem számítva, a sorrend a következő volt: Nagybritannia (368 millió dollár), az Amerikai Egyesült Államok (245 millió dollár), Franciaország (118 millió dollár), Olaszország (78 millió dollár) és legvégül Japán (57 millió dollár). Az 1935. évi költségvetési előirányzatainál Oroszország után, vezető helyre Franciaország került 725 millió dollár összeggel. Utána következnek: az Amerikai Egyesült Államok (710 millió), Nagybritannia (575 millió), Olaszország (385 millió) és Japán (385 millió). Könyvű kiszámítani, hogy Franciaország közel hatszorosára emelte hadügyi kiadásait, Olaszország és Japán majdnem ötszörösére és Amerika háromszorosára. Egyedül Angliánál van szerény másfélszeres emelkedés, de az angol hadügyi költségvetés túlnyomóan nagyrészt a különösen költséges hadihajóhad emészté fel. Németország nem szerepel az 1935-ös év listáján, de a német hadügyi költségvetés 1914-ben valamivel még az orosz is felülmutat, 770 millió dollárral. Most Németország a nagy ismeretlen a fegyverkező nemzetek között.

Időjárásjelentés. A budapesti időjárásutató intézet jelentése szerint élénk észak és északnyugati légáramlás, változó felhőzet. Északkeleti részen többhelyütt kisebb esőzések, általában erős ködképződés. A hőmérséklet-változás lényegtelen.

— Lezuhant a Vezuv felvonója — hét halott. Nápolyból jelenti: A Vezuvra felvezető drótkötélpályán súlyos baleset játszódott le. A drótkötélpályát vezető kocsija valahogy nekiütdött az egyik tartóoszlopnak és lebukfencezett a mélységbe. Utasai közül 4 azonnal meghalt, 3 pedig később szenvedett ki. A 7 halotton kívül a szerencsétlenségnek még 12 súlyos sebesült áldozata is van.

— A munkanélküli tragédiája. Kolozsvárról jelenti: Megrendítő munkanélküli tragédia történt Kolozsváron. Kis Antal temesvári szabóinas, akit főnöke elbocsátott, Kolozsvárt próbált szerencsét, de elhelyezkedni nem tudott. Házról-házra járt, hogy foltozó munkával keresse néhány lejt, de így sem kapott munkát. Amikor szerdán az esti órákban ismét elutastották, elkeseredésében a ház udvarán, bicskájával többször hasba és mellbe szúrta magát. A mentők súlyos sebekkel szállították kórházba. Állapota súlyos.

A FIAHORDÓ ÉS CSALÁDJÁ

Kenguru papa: Hova lett a kisfiunk?
Kenguru mama: Ellopták. Biztosan egy zsebtolvaj.

— Helybenhagyta a tábla a pénzhamisító cigány hároméves büntetését. Kolozsvárról jelenti: Chiroi Joan szamosmegyei Kovácsgyertyános községben állott csütörtökön az itéltábla előtt. A törvényszék pénzhamisításért háromévi fegyházra ítélte, a tábla most helybenhagyta az ítéletet.

— Trafikot fosztottak ki Nagyváradon. Tudósítónk jelenti: Csütörtökre virradó éjjel vakmerő betörők jártak a Kórház-utca 119. szám alatti Ács-féle dohánytözsdeben. A redőny felcsúszítása után behatoltak az ismeretlen tettesek és minden elmozdítható dohányneműt magukkal vittek. A kár közel tízezer lej. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Nem ismerte meg saját kutyája... Kolozsvárról jelenti: Különös kalandja volt szerdán este Craciun György kocsmárosnak. Záróra után galambutcai lakására tartott, a sötétben nagy házőrző kutyája nem ismerte meg és gajdájára rohant. Borzalmas módon összemarcangolta kezét és lábát. Súlyos sebeit a mentők kötötték be.

— A „Vadvirág” Fogarason. Tudósítónk jelenti: Fogarason az unitárius egyház Dávid Ferenc Nőegylete által rendezett és december 1-re hirdetett előadásnak plakátjait a fogarasi rendőrség rendeletére hivatalosan letépték a rendőrok. Az egyház lelkészének és gondnokának, kik azonnal érdeklődtek a plakát eltávolítás indokáról, azt a magyarázatot adta a főkapitány, hogy az előadásra kerülő darab neve csak magyarul szerepel a plakáton. A kifogásolt cím

— Aki folyton ügyvédekkel kezd ki. Csik-szeredáról jelenti: Szőcs Ferenc csiklázárfalvi gépészre az utóbbi időben túlságosan rájár a rud. Néhány hónappal ezelőtt dr. Zakariás Jenő ügyvéd jelentette fel, mert levélben életveszélyesen fenyegette, majd zsarolni akart. A törvényszék bűnösnek találta és három havi fegyházzal sújtotta. Most aztán dr. Debu ügyvéddel gyűlt meg a baja, aki több ügyben képviselte, de amikor fizetésre került a sor, pénz helyett fenyegető leveleket kapott. Feljelentette. A mostani tárgyalás során Szőcs mindenáron szabadulni akart meggondolatlan levelezésének következményei alól, de eredménytelenül. A bíróság szigorúan alkalmazta a törvény idevonatkozó szakaszait. Zsarolási kísérlet és életveszélyes fenyegetés címen újabb hat hónapi fegyházra ítélte. A megrögzött és meggondolatlan levelező felebbezést jelentett be az ítélet ellen.

ABLAK

a „Vadvirág”. A letépt plakátok helyett készülő „második kiadásra” most már a cím így fog felkerülni: Floarea sălbatică, Vadvirág. Ez a kicsi „szabálytalanság” a rendező egyesületnek párszáz lej rendkívüli kiadást okozott.

— A bűnt miatt nem tarthattak az országfejlesztési kölcsön javára táncmulatságot a piski iparosok. Piskiről jelenti: A piski iparoskör vezetősége táncmulatság rendezését határozta el, melynek jövedelméből országfejlesztési kölcsönt akartak jegyezni. A mulatságra minden előkészület megtett, de azt még sem tarthatták meg, mert az utolsó percben a község előljárósága arról értesítette a rendezőseget, hogy a mulatságot a karácsony-előtti bűnt miatt nem engedélyezheti. Itt említjük meg, hogy Piski község 30.000 lejt jegyzett le a belső kölcsönből.

— Tordamegyei hírek. Tudósítónk jelenti: Kopli Sándor 23 éves keresedi legény a falu határában levő homokbányában dolgozott és munka közben egy több köbméternyi földtömeg reázuhan és maga alá temette. Mire hozzátartozóinak hosszas távolléte feltűnően, keresésére indultak s a lezuhant föld alól kiásták, már halott volt. — Az elmúlt szombaton egy magát tanárnőnek nevező és állítólag szatmári vagy nagyváradi illetőségű urinő jelent meg Szenkovics Géza tordai lakosnál és bérbevette egyik butorozott szobáját, majd a következő napon mintegy 7000 lej értékű különféle ruhaneműt elemelve, eltávozott. A károsult feljelentésére megindult nyomozás eddig még nem produkált eredményt a felfurcsos szélhámosnő kiletét illetően.

— Felülvizsgálják az aradi papválasztást. Aradról jelenti: Emlékeztet még, hogy a nyáron izgalmas választási küzdelem közben választott lelkész Arad református lakossága, Nagy Zoltán személyében. Az ellenjelölt Balajthy hívei ugylátszik nem nyugodtak bele a választás eredményébe. Súlyos püspökhöz fellebbezést nyújtottak be, melyben különböző vádak emelnek az új lelkész ellen. A püspök elfogadta a fellebbezést és kétféle vizsgálóbizottságot küld ki Aradra, amely a napokban kezdi meg munkáját.

(*) ...és ne vigy minket a kísértésbe... Székely Tibor regénye. Ismerik Sir Richardot? Sir Richard arról nevezetes, hogy bátorság

Svábhegyi Szanatórium

(Budapest centrumától 12 percre)
subalpin (430 méter) diétás gyógyintézet

Már heti 140 pengőért
tökéletes szanatóriumiel-
látást nyújt orvosi fel-
ügyelettel. 5-szöri étke-
zéssel, vízkurával, fűtés-
sel együtt.

A legideálisabb őszi-téli üdülőhely.

dolgaiban teljes névrokonán is, akit a történelem ezzel a jelzővel díszített fel: oroszlan szívű. Sir Richardnak nincs szüksége díszítő jelzőkre. Ő minden este bebizonyítja, hogy oroszlan szívű. Ezek szemeláttára bizonyítja be, a porondon: Sir Richard ugyanis pusztán kézzel kapja le a levegőben feléje lött agylyót. Székely Tibor is ez cselekszi legtöbb elbeszélésében és regényében. De a problémák, amelyek felvet, rendszerint súlyosabbak a Sir Richard agyugolyóinál. Olyan kérdések ezek, amelyeket eldönteni eddig még senki sem tudott, amelyeknek az utjából filozófusok, lelkibuvárok és a társadalmi élet törvényszerűségének kutatói rendszerint óatosan kitérnek. Ő elkapja őket röptükben. Székely Tibor új regényének hőse egy sofför, aki hibázott s elvesztette a kenyerét. A megaláztatások, lelki és testi gyötrelmek pergőtűzébe kerül. A véletlen ekkor kezébe ad egy titkot, amelynek segítségével gazdag és hatalmas lehetne és szörnyű bosszút állhatna az egész világon. Kezébe kerül a legrettenetesebb hadigáz képlet s ezzel választra jut a sofför. Ez a regény témája. Az ősi és megfelfejthetetlen kérdés: jó-e az ember, Székely Tibor a háború utáni nemzedékek nevében ad választ. Ez a válasz mélyről fakadt, megrázó. Oly drámai mint a legszebb imádságnak című vett sorban reszkető könyörgés. Jöjjön el a Te országod...

Milyen foglalkozások járnak leggyakrabban aranyérral?

Fősz egyszerűen — minden ülfoglalkozás. Ezekkel a foglalkozásokkal szinte együtt jár az aranyér, azonban, sajnos, ritkán változtathatja valaki foglalkozását az aranyeres bántalmak miatt, ezért örömmel üdvözljük azt a szert, amely az életmód változtatása nélkül is segít. Orvosi körök évtizedek óta igazolják, hogy a „Goedecke”-féle

Anusol aranyérkupja

a fájdalmakat gyorsan megszüntetik és a betegséget tényleg gyökerestől kiirtják. Az Anusol gyógyszerárakban kapható.

* Ujdonság! Ady és Léda, írta Révész Béla. Ady Endre több mint száz ismeretlen le-
velével, verskézirataival, 21 fényképpel és egyéb mellékletekkel. Dante kiadás. 336 oldal. Ára 144 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56-58., az udvarban.

— A TUDÓS MACSKÁJÁNAK ÉLETJÁRADÉKA. Londonból jelenti: A napokban meghalt Londonban Cecil Carr Wilson híres angol geográfus, aki tekintélyes vagyont hagyott hátra. A kitűnő tudós nagyon szerette macskáját, ezért végrendeletében uri módon gondoskodott „a tudós macskájáról”. Az elhunyt heti öt shillinget hagyott a londoni állatvédő egyesületre, hogy a macskát élete végéig ellássák.

(*) H. G. Wells önéletrajza. Egy nagy élet története, egy nagy elme gondolatai, egy nagy lélek titkai. Ára vászonkötésben 144 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

Capitol Mozgó, Brassó

Szombattól kezdődőleg fut a legújabb filmslágerünk:

Egy bécsi kislány története

(Die Geschichte eines Wiener Mädels) című slágerfilmben.

Főszerepben:

Szöke Szakáll,

Adele Kern, a bécsi Opera tagja, a bécsi filharmonikusok közreműködésével.

Ma, pénteken utoljára: „EMIL JANNINGS” Pausole király és 365 felesége

Matiné: szombaton d. u. 3-kor: Milliomos titkárné Brigitte Helm, Paul Wegener

Ez itt a régi gesztusok megyéje: Bihar

ROZSA SÁNDOR PADJÁT MEGVESZI A PESTI MUZEUM

A Baranyaiak, Roschildok és Fráter Erzsí világában egy-egy pillanatra meglíbben a mult
Bellony-kep a deszkási kocsmában

Nagyvárad, november 30.

Kétségtelen, hogy Bihar a legendák, történetek s régi gesztusok megyéje. Itt minden, ami a szürke dombok s ködös hegyoldalok előtt torony, csárda, kis ház vagy rogyant épület, már legenda is. Tarolt síkságok között elviselhetetlen a hajnal vágó, hideg szele s csak délfelé enged az idő s ezzel kicsit megszépül a táj is.

Képek, ahogyan rohan az autó. Színes, ugráló történetek, az emlékezés évszázadokat kavár.

Amarra lenn a völgyben, kibukva a ködből, hajnalból s párakból, a templom áll. A Baranyaiak négyszáz esztendővel ezelőtti hordatták a téglát. Olaszországi munkásokkal épült a templom. Zsellérek, jobbágyok régi világában, a boldogtalan völgyben. A templom még csak félig épült fel, mikor a kutak messze vidéken kiszáradtak.

A völgyben megállt a munka, olasz munkások tikkadtak a forrásokban s ak-

kor a baranyaiak kinyitatták a pincét és meggyújtották a munka énekkel, dallal és borral kevert mésszel. Így áll most a templom, az iszákos templom, örzi és tartja a Baranyaiak legendáját.

S amarra lejjebb, oldalt a hegyek alatt: Csételek. Rothschildné Wertheimstein Rózsai kastélya ez. Évtizedekkel ezelőtti itt is egy gesztusért halt meg egy ember. Wertheimstein Rózsiba szeretett bele a merész építész és szerelmet vallott az első napokban a ház urnőjének. Wertheimstein Rózsai lovaglóostorával szántott végig a kései trubaduron. Az építész sarkon fordult és egy óra múlva már ott lógott a mestergerendán, holtan, borzalmasan és szerelmesen. Rothschildné sohasem lépte át többet kastélya küszöbét.

És Tóti, hol részegen kóborgott Madách felesége, Fráter Erzsike, ahol lebukott egy asztalra teljesen lezúllva, mindenkitől elhagyva és megtagadva, ahogy meggyilkolt egy másik szívet és ahogy elpusztult ebbe a pusztításba.

pet konstruált, de feltaláló és így ugylát-szik a feltalálók sorsára jut, nem igen veszik komolyan és alig találkozik meg-értéssel.

A falvak vezetői eddig arról panaszkodtak, hogy nincsen villany, most, hogy lenne mód villanyáramhoz jutni, nem hisznek a konstrukción.

Pedig ahol eddig Szilágyi gépét megvették, mindenütt a legnagyobb mértékben meg voltak elégedve. Így dr. Váraljai Szabó Lajos ügyvéd vett egy gépet

Erszöllősen, magánhasználatra. Erszöllős és Zovány községek tárgyalásban vannak. Erköblöskuton Bonis Elemér vásárolt szintén magánhasználatra, Cséken a falu rendelt gépet, Micskén ugyancsak magánhasználatra Földvári Sándor földbirtokos vett gépet. A legérdekesebb, hogy például Margittán, ahol rendes villanytelep van, Klein vendéglős vásárolt egy gépet, minthogy a helyi áramszolgáltatással részben nincs megelégedve, másrészt a villanytelep tízenkettőkor már leoltja a villanyt és a vendéglőnek néha reggelig van szüksége áramra.

Szilágyi technikus kísérletezéseinek már csak azért is sikere kell hogy legyen, mivel az ő áramfejlesztő gépe, amely különböző típusokban 15 ezer lejtől egészen 150 ezer lejtig beszerezhető, egy darab negyven gyertyafényes égőt tízenkét óra hosszat 1 lej költséggel világít.

A gép petróleum segítségével működik és a kezelése annyira egyszerű, hogy egy gyerek is megtanulhatja.

Örömmel vennénk tudomásul, ha a falvak felfigyelnének Szilágyi találmányára és a maguk használatára fordítanák hosszú évek munkáját.

Gábor István

Elhangzott az ítélet a szentjóbói kettős gyilkosság ügyében

Osszesen 42 évet és 7 hónapot kaptak a vádlottak

Nagyvárad, november 30.

A nagyváradi törvényszék Popovici tanácsa csütörtök reggel hirdette ki az ítéletet a szentjóbói kettős rablógyilkosság ügyében. A bíróság elnöke sorra olvasta fel a kegyetlen gyilkosok és felbujtók büntetését:

Kocsis Sándort és Biró Károlyt két rendbeli gyilkosság és rablás büntetésében találta bűnösnek a bíróság és ezért mindkettőjüket egyenként

14 évi és 11 hónapi fegyházra ítélté.

Fitz-Pelbárt József rablás büntetéséért 6 évi fegyházra kapott.

Tót Juliánna bábáasszonyt, aki a borzalmas kettős gyilkosság egyik értelmi

szerzője volt, kétrendbeli rablás kísérletéért, család vétségéért 5 évi fegyházra ítélték.

Tar Piroskát, a másik felbujtót kétrendbeli rablás kísérletében és család vétségében találta bűnösnek a bíróság és 1 évi és 9 hónapi fegyházra ítélték.

Tót Juliánna lánya, Máté Juliska ellen nem látta beigazoltnak a bíróság a vádirat pontjait és ezért felmentette.

Az ügyész megnyugodott az ítéletben, a védőügyvédek enyhítésért fellebbeztek.

A vádlottak lehajtott fejjel, elsápadt arccal kétségbeesetten hallgatták végig a súlyos ítéletet.

De vigabb kép is van erre s ez Deszkás!

Favázas épület, rokkant kövek s egy merész kanyar az országúton. Idejöttünk a deszkási csárdába megnézni a padot, amit Rózsa Sándor vagdosott cifrára.

Az Alföld híres haramiavezérének legendáját még őri a falu s az ötven éve halott Rózsa Sándor gesztusai még színlának téli estékben a falu mesevilága körül. Még akad, aki látta is Rózsa Sándort, amint egy hideg hajnalon a kocsból védekezve, két esztendővel ezelőtti agyon az ablakon keresztül.

Visszont a bizonytalan legendák helyett a biztos dokumentumokat keressük s meg is találjuk a deszkási csárdában Rózsa Sándor történelmi nevezetességű padját. A budapesti Nemzeti Múzeum néhány embere járt itt a közelmúltban, akik

megvizsgálták a padot és megállapították, hogy a pad valóban Rózsa Sándor padja. A padba véste 1842. Rózsa Sándor sajátkezű faragása.

„Sajátkezű faragása”, érdekes a bűnök s gaztettek átértékelődése az időben. Érdekes az életfogytiglani fegyházra ítélt Rózsa Sándor megértékesedett kézjegyzése. Ugy beszélnek róla, mintha Hugo Victor, vagy Verlaine rótt volna sorokat a falba. Az akkor agyonhajszolt és életét a szamosújvári fegyházban végző rettegett betyár élete színes kaleidoszkóp évtizedek távlatában s az agyonvert, kifosztott utasok hulláján, tetemén a lovagiasság, romantika felszépült szele száll.

Costa Jánossal, az új tulajdonossal beszélünk

— Rózsa Sándor — mondja — a mi kocsmák büszkesége. Ide jártak Bognár Imrével és Dobos Gáborral együtt.

Mikor a két ismeretlen ur kiléte után érdeklődöm s egyáltalán felfedem előtte, hogy nem vagyok járatos ezeknek az uraknak az életében, kicsit lenéz, de utána nyomban magyarázni kezd.

— Ide jártak kérem mind a hárman. Beter bácsi az elődöm, aki a kocsmát azelőtt bérletre, ismerte mind a hármát. Akkor volt itt vig élet kérem. Itt süttök, főztek a haramiák, itt pihentek ki a fáradalmaikat s ebbe a lócába, amin az ur most ül, ebbe verték bele mulatozás közben fókosaikat...

Tisztelettel állók fel a lócáról s harátonnal, aki kísérom a kutatásban, emelni próbáljuk a lócát, de lehetetlen. Kicsit megmozdul, de emelésről szó sem lehet. Valami történelmi levegő nehezedik rá a padra, amihez mindenesetre hozzájárul az is, hogy a pad egy rendkívül súlyos régi fából készült s lehet 150 kiló nehéz.

Van-e még valami emléke — kérdejük. A kocsmáros tagadja, de látjuk, valamit rejt, titkol. — No elő vele — mondjuk.

S ekkor a padláról egy festményt cipel le, nagy remegéssel és miközben kicsomagolja egy elbe rejtett szentkép mögül, kér, hogy nagy titokban tartasuk azilyent, mert a csendőriziben kitekeri a nyakát.

A kép egy muzeumba nem volna különösen érdekes, de itt a kis deszkási kocsmában kicsit felfedezőnek érzem magam a falusi levegőben.

A kép Bellony László festménye. Az alakok rajta: Damjanich János, Bem József, gróf Batthányi Lajos, Petőfi Sándor, Klapka György, Kossuth Lajos és egy névtelen, pisztolyát a levegőbe sűrű felemetésekre forradalmár: Rózsa Sándor.

Igy azután gyorsan kiderül, hogy az egész képet azért őri a kocsmáros, mert rajta van Rózsa Sándor is. Ezt a képet ő olykor esténként csak szűk köröknek mutatja meg és így ápolja, tiszteli és szórja ötven év múltán Rózsa Sándor betyárvilágát.

A kép, melyet a Pestről itt járt kutatók biztosan nem vettek észre, — nyilván abból az időből készült, amikor Rózsa Sándort helyenkénti szociális megmozdulásai kapcsán a szabadságharcban a magyar ügy harcosai közé felvették.

Bucsuzunk a deszkási csárdától s kívülről megnézve a régi épületet, már nem látunk rajta semmi történelmi ragyogást. A kocsmát átfestették azóta nyilván néhányszor s az ablakot is hol Rózsa ur kiírt régi kalendárium papírával ragasztották csodássá.

Már hire sincs erre a régi hangos világnak.

A kis kocsmát ma holnap becsukják. Megölte az adó.

VILAGOSSÁG LESZ A BIHARI FALVAKBAN

Nincs kevesebbéről szó, mint arról, hogy a falvak végre villanyáramhoz jutnak.

Hogy mit jelent Biharnak és Szilágyinak a villany, csak az tudja, aki ezeken a borzalmas sáros utakon végigdöcögött. A falun már ötkor sötétedik, egyik háztól a másikig sem ellátni, sem elmenni nem lehet.

Margittán beszélünk egy Szilágyi József nevű technikussal, aki ezt az áramfejlesztő gépet konstruálta.

Szilágyi áramfejlesztő gépével egy házat, vagy akár egy egész falut el lehet látni villanyárammal.

Szilágyi kétségen kívül közhasznú gé-

Futásfalva, november 30.

A székelői iskolaellenes támadások és névelmezések újra nagyváltban virágoznak. Most a futásfalvai iskolára került a sor, melyet a püspökség és az egyházközség épített a hetvenes években. 1929-ben létesítették a községben állami iskolát és akkor csendőri segédlettel kitértették a felekezeti tantermetek. Az egyház pert indított a község ellen, mivel, felsőbb utasításra a bíró hajtotta végre az iskola-kilakoltatást. Végül is megállapodott a két peres fél abban, hogy az iskolaépület egy része a községé lesz, ahol az állami iskola működik, a másik felében pedig továbbra is a felekezeti óvoda és iskola fog elhelyezést kapni. Ha pedig bővülni fog az állami iskola, akkor az egyház újabb termet fog rendelkezésére bocsátani. Ezt az egyességet a szolgabírósság megfellebbezte, azonban a kolozsvári Consiliul de Reviziune elutasította a fellebbezést, érvényesnek fogadva el a megállapodást.

A község átalakította és javította az épületet, mintegy 56 ezer lej költséggel.

Nem is volt semmi baj mostanáig, a két iskola szépen megfér egymás mellett a kis székelői községben.

A felekezeti iskola tanítója, Papp Sándor kántortanító, az őszi vizsgázatásokkor szintén jelentkezett a bizottságnál, amely azonban megállapította, hogy

nem kell vizsgát tennie, mert egy előzetes kollokviumon meggyőződtek arról, hogy elégségesen beszéli a román nyelvet.

Igy meg is kezdődtek az előadások, míg tegnap Puscaru inspektor ki nem szállt a községbe. Megelégedéssel vett tudomást arról, hogy Papp Sándor tanító jól végzi munkáját, de szorinte nem tud jól románul. Így az inspektor ur érvénytelennek nyilvánította az őszi vizsgabizottság megállapítását.

Az iskola falán évek óta ott lóg Nagyrománia térképe, amit egy régi magyar térkép vásznára ragasztottak fel, úgyhogy arról a régi térké-

pet előbb lekaparták, hogy annak jóformán még nyoma sem maradt.

Eddig soha nem jutott eszükbe az ellenőrző közegeknek, hogy hibát találjanak a kérdéses térképen. Puscaru inspektor azonban beszállította a „bűnjelet” a sepsiszentgyörgyi tanfelügyelőségre és az iskola bezárását helyezte ki-látásba.

Elutazása előtt azonban még az iskolás gyermekeket is egyenként kikérdezte arról, hogy milyen nemzetiségűek. Annak ellenére, hogy a gyermekek és minden ősiük magyarnak vallották magukat, az inspektor ur megállapította, hogy a Sandi, Bajka, Szilveszter és Bardócz gyermekek románok, akiknek ezek szerint az állami iskolában volna helyük.

A vizsgálat — mely Bene István futásfalvai állami tanító feljelentésére indult meg — Puscaru tanfelügyelő kiszállásával véget ért, hogy majd a minisztérium intézkedésével folytatódjék, melynek eredményét egész Háromszékme-gyó értető aggodalommal várja.

Egymilliót jegyez Máramaros a belöldi kölcsönre

Máramarossziget, november 30.

A belöldi kölcsön jegyzése Máramarosban nem várt fényes eredményt mutat fel. Bár a jegyzés meg tart, előreláthatólag a lejegyzett kölcsön összege meg fogja haladni az egymilliót.

Máramaros hivatalosai is inségesnek nyilvánított terület, de ennek ellenére elsősorban a kereskedők és iparosok társadalma megértette a belöldi kölcsön nagy jelentőségét és annak jegyzésénél komoly áldozatot hoztak. A kölcsönjegyzés sikere legelső sorban Mihályi Gábor megyefőnök páratlan agil tásának és népszerűségének tudható be.

LÁSSUK MÁRAMAROSSZIGETET!

SZERKESZTETTE:
KELEN GYÖRGY

Egy sérelem, amely orvoslásra vár:

Állítsák sürgősen vissza a máramarosszigeti erdőigazgatóságot!

Az egyszerűsített erdőigazgatásra ráfizet az állam is, meg a lakosság is

Annak a politikának, amely 1930-ban a nemzeti-parasztpárt uralma idején Máramarosszigetet, Máramaros megyeszékhelyét jelenlegi falusi községgé akarta lecsúsztatni, első lépése, vagy még helyesebben első ballépése ebben az irányban az erdőigazgatóságnak Kolozsvárra való áthelyezése volt, amit később a pénzügyigazgatóság kivételi osztályának az áthelyezése is követett.

Akkor mindez a „közigazgatás egyszerűsítése” jegyében történt, úgy, hogy a liberális párt kormányra kerülése után kénytelen volt a pénzügyigazgatóság régi rendszerét visszaállítani, mert az „egyszerűsítés” révén a pénzügyi adminisztráció olyan bonyolult és költséges lett és Máramaros lakosságára is olyan sérelmes volt, hogy ezeket a hibákat sürgősen orvosolni kellett.

Ebben az irányban tehát a megoldás kedvező volt,

az erdőigazgatóság visszahelyezése érdekében azonban semmi sem történt, annak dacára, hogy a faipar és fakereskedelem fellendülése folytán feltétlenül szükségessé vált, hogy a régi erdőigazgatóságot máramarosszigeti székhellyel állítsák vissza.

Még 1933-ban elkészült ugyan egy alapos részletességgel kidolgozott memorandum, amely a legnagyobb szakzszerűséggel vázolta fel azokat az okokat, amelyek az erdőigazgatóság visszahelyezését feltétlenül megkövetelik. Ezt a memorandumot dr. Ilea László akkori prefektus dr. Lázár Sándor polgármester, Moys Gyula törvényszéki főelőnök, dr. Kindris Illés főügyész, dr. Mihályi Florint ügyvédkamarai dékán, továbbá az összes máramarosi parlamenti képviselők és szenátorok is aláírták és fel is terjesztették a földművelésügyi miniszterhez, anélkül azonban, hogy eb-

ben az irányban történt volna valami intézkedés.

Most újabban ismét elkészült egy memorandum, amelyet megint aláírtak az összes hatóságok vezetői, képviselők és szenátorok és ismételtlen kéri a régi erdőigazgatóság visszaállítását.

A memorandum rámutat arra, hogy 1930-ban, amikor az erdőigazgatóságot itt megszüntették, illetve Kolozsvárra helyezték át, annak helyébe itt ugynevezett „Termelési Központot” létesítettek és pedig egyet Máramarosszigeten, egyet Nagybányán, Felsővisón pedig egy kirendeltséget állítottak fel. Ezeknek a termelési központoknak azonban semmi néven nevezendő hatáskörük nincsen és nem egyebek egyszerű iktatóhivataloknál, úgy, hogy a legjelentéktelenebb ügy elintézése is csak Kolozsváron történhetik.

A kolozsvári erdőigazgatóság ügymenete természetesen nehezekebb is, mert hiszen onnan hét vármegyének az erdősegeit közgazgatják. Ezzel szemben a Máramarossal szomszédos Csehszlovákiában félakkora területen, mint a mostani Máramaros, három erdőigazgatóság is működik és pedig Rahón, Bocskón és Bustyaházán.

Csehszlovákiában egy-egy erdőigazgatóság alig 10–120 katasztrális hold erdőterületet adminisztrál, a kolozsvári erdőigazgatóság hatáskörébe ezzel szemben több mint 173 ezer hold erdőterület közgazgatása van utalva.

A földművelésügyi miniszteriumot annak idején elsősorban az a cél vezette, hogy a szigeti erdőigazgatóságot megszüntesse, hogy az erdők közgazgatásával járó költségeket csökkentse és éppen ezt sikerült a legkevésbé elérnie. Máramarosban a két termelési központ felállítását és egy kirendeltség létesítését na-

gyobb személyzetet igényel, mint amennyire szükség volt addig, ameddig itt erdőigazgatóság működött. Az erdőigazgatóság épületei üresen és kihasználatlanul állanak Máramarosszigeten, Kolozsváron pedig a megszorított munka miatt és megnagyobbodott személyzet részére egy palotát kellett építeni 10 millió leierért.

Nem szabad ennél a számításhoz figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy évente milyen horribilis összegekre rug a vezérigazgató uraknak és igazgatóknak a kiszállási költsége és napi díja, akik Kolozsvárról kénytelenek egyes ügyek elintézésére kiszállani a helyszínre.

Végül hatalmas sérelmet jelent a vezérigazgatóság elhelyezése Máramaros lakossága szempontjából, amelynek legnagyobb része kizárólag faiparral és fakereskedelemmel foglalkozik és az ebből eredő jövedelemből fizeti az adókat, mert egyrészt a kolozsvári adminisztráció meglehetősen nehézkes és tökéletlen, másrészt a legjelentéktelenebb ügy elintézésénél az utazások miatt nagy költségek merülnek fel.

Végül az erdőigazgatóság visszahelyezése révén sem az államot, sem pedig az állami erdők autonómpénztárát, a Capsot nem terhelné egyetlen banival sem több költség, mint a jelenlegi rendszer mellett.

Az érdekeltek most élénk figyelemmel várják, hogy a beadott memorandumnak lesz-e fogantatja a földművelésügyi miniszteriumnál, vagy pedig — mint a legtöbb máramarosi memorandum — csak azoknak a miniszteriumi hatásköröknek a súlyát növeli, amelyeket ki-
lóra adnak el évek múlva a miniszterium iratárából, hogy a bukaresti kofák gyűjtőcsőbe csomagoljanak belé.

dübörög, szakszofon visona és harmonika nyegergeti a dívatos tangót, huzugság, hogy jó duhajnak látni, hogy jólesik, ha a dobos vadul belebág a cintányérba és a legnagyobb, a legszemérmelenebb, a legkiribóbb és legátlátszóbb hazugság az, hogy nem számít, ha elveszítenek ötszázat a játékszoza zöldposztós asztalán

Meddig lehet így és ennyire lazudni? Mert az igazság a kifizetetlen szabószámla, a krajcáros cipőtalpogond, az ötért felvágott vacsorára, a család fizetése, a gyerek tandíja, a házbérenyed, az adóhátralék, a gyomorsan, amire nem szabad bort inni és a lefoglalt ebédlőkedenc, amit stráfszekéren vittek az adóhivatalba.

És a legnagyobb igazság az, ahogy a legelegánsabb bundáju, legjobban tangózó, legnagyobbárosiasabb, legmodernebb és legkártyásabb társaságbeli hölgy sóhajtott el magát akaratlanul: — Istenem, ha én úgy élhetnék, mint ahogy élek.

Izsák Margit

Máramarossziget zenei életének kiálósága, aki nemcsak mint Beethoven és Chopin művészi interpretátora, hanem mint alapos tudású zenepedagógus szerzett érdemeiket a város zenei kulturájának fejlődésében. Számos jótékony egyesület által rendezett estélyen aratott zongorajátékával őszinte sikert.

Egy szigeti találmány:

A duplafenekű ajánlat

Szigeti fás körökben sokat mutatnak egyik élelmességéről ismert helybeli fakereskedőnek a legutóbbi trükkjén.

Egy közbirtokossági árverésen, amelyen nagyobb famennyiség került eladásra a résztvevők az árverési feltételek szerint írásban voltak kötelesek megtenni ajánlatukat. Az árverésen részt vett az említett fakereskedő is, azonban amikor a zárt ajánlatok felbontására került a sor, kiderült, hogy az ő ajánlata ár tekintetében jóval alulmaradt a többiek ajánlatával szemben, akik magasabb árat kínáltak a közbirtokosság által eladásra kerülő fáért.

Amikor az eredményt kihirdették, a fakereskedő méltatlankodva lépett oda a közbirtokosság elnökéhez.

— Nem értem ezt az eljárást — mondotta — hiszen az én ajánlatom lényegesen kedvezőbb, mint a többi.

Ezzel kezébe vette a borítékot, amelyben az ajánlata volt és kihúzott belőle egy pótajánlatot, amely a boríték és a belsejébe beleragasztott másik boríték közé volt elrejtve, arra az esetre, ha az eredeti ajánlat nem volna elég kedvező. Egyben a fás bejelentette, hogy ezen az alapon kérni fogja az árverés megsemmisítését is.

A legutóbb szigeti találmány tehát a diplafenekű ajánlat.

Holnap:

Lássuk Szilágysomlyót

Vihar egy pohár vízben

Cirkusz lett egyelőre a téli színház tervéből

Ardelean Gyula a saját személyében felmondta a román–magyar barátságot

Olyan volt az egész, mint egy ügyes bűvészmutatvány. Nincsen benne semmi ördögösség, csak ügyesség kell hozzá, na meg egy kis — lelkiismeretlenség.

Az első pillanatra persze érthetetlen, de ha megmagyarázzák, akkor rá lehet jönni arra, hogyan lesz egy olyan jóhiszemű tervből, amely szerint ha egy teremnek kibontják az egyik falát, karzatot huznak fölé és színpadot építenek bele, irredenta vád és államellenes bűncselekmény.

Szó volt a B. L.-nak ebben a rovatában arról, hogy a helybeli Polgári Kör élére javarészt magyar iparosokból és polgárokból rekrutálódott vezetőség került, amely szakítani akart a régi, urakból álló vezetőség programjával, akik, bár nem voltak nemesek, de azért se nem irtak, se nem olvastak.

Az új vezetőség kidolgozott egy kulturaprogramot, amelynek egyik elgondolása az volt, hogy a Polgári Kör székházának nagytermét átalakítják, színpaddal szerelik fel és ezzel lehetővé teszik, hogy ott kulturoadásokat lehessen tartani. Felmerült az a terv is, hogy esetleg néhány hétre kiadják bérbe egy magyar szintársulatnak és színelőadások céljaira.

Ardelean ur felmondja a román–magyar barátságot

A B. L.-ban megjelent cikk, amely a Polgári Kör kulturmozgalmáról számolt be, egy egészen váratlan zsonglórmutatványra adott alkalmat. Egyik helybeli lapban megjelent egy hirdetés, amely arról számolt be, hogy a helybeli román–magyar vezetői provokálást látnak abban, hogy a Polgári Kör új tisztikara, amelyben városi tisztviselők is helyet foglalnak, a magáévá tette azt a programot, hogy hajlékot nyújtson a nyári színpad mellett egy magyar szintársulatnak a téli szezonra is és így az új alakulatban vállalt szerepüknek fogva a magyar sovinizmus előharcosaiként léptek fel.

— A románság hangadó és politikai sullyal rendelkező azon egyénei, akikől az információkat beszereztük — írja a helyi lap — hangsúlyozzák és lelszögezik azt a tényt, hogy a közmondásos máramarosi egyetértést a kisebbség részéről mondták fel, amit a román–magyar tudomásul vesz és haladéktalanul akcióba lép, egyrészt, hogy azok a román tisztviselők, akik megfigyelkednek arról, hogy a román közgazgatás alkalmaszozott, érezzék a köz és a törvény szigorát, másrészt egy lendületes és kitartó román kulturakcióval válaszoljanak a provokálásra.

A helyi magyar nyelvű lap ezek után még bejósolja, hogy „amint az esemé-

Egy eredménytelen fegyelmi vizsgálat

Ardelean Gyula ezeketán még egyszer megismételte támadását, most már a saját nevében és egy helybeli román lapban, amely azonban a cikket nem volt hajlandó csak a nyílttéri rovatában közölni, hogy ezzel is dokumentálja, mennyire nem ért egyet a cikk írójával. Rendes szokás szerint Ardelean ur cikke csak úgy hemzseg az irredenta és bolsevista vadaktól. Ebben már névszerint Lukács Ottó városi főmérnök a támadási felület, aki szintén tagja volt a Polgári Kör vezetőségének és akinek a szerepe abban merült ki, hogy neki — mint szakembernek — adták ki a Polgári Kör nagytermének átalakítására vonatkozó tervet kidolgozás végett.

Lukács Ottó maga kérte a városnál maga ellen a fegyelmi vizsgálatot, melynek során csak az derült ki, hogy a főmérnök pontosan és lelkiismeretesen teljesíti kötelességét és a irredentizmustól legalább olyan távol áll, mint Ardelean Gyula a komoly és tárgyilagos újságírástól.

Ez a cirkusz lett egy színházi tervből, Ardelean ur rendelkezésében.

nyeket előre lehet látni, a harc nem fog kizárólag kulturális térre szorítkozni, hanem átsap társadalmi és politikai térré is és különösen a román ifjúság erősen követeli egy új nyelvviszga megtartását és a kötelességükkel megfedkezett magyar származású tisztviselők azonnali felfüggesztését.

A helyi lapban megjelent cikk érthető riadalmat keltett a magyarság, de elsősorban a Polgári Kör vezetősége körében, amely még csak el sem tudta képzelni, hogy kulturális törekvéseknek ilyen visszhangja lehet. A kedélyek csak akkor csillapodtak le, amikor a cikkben említett „románság hangadó és politikai sullyal rendelkező egyénei” kivétel nélkül kijelentették, hogy ilyen irányú nyilatkozatot ők soha sem adtak és távolról sem tekintik provokációnak, vagy irredentizmusnak a Polgári Kör programját.

A román ifjúság egyenesen tiltakozott az ellen, hogy nevében bárki kijelentéseket tehessen és ekkor kiderült az is, hogy

a helyi lapban a román–magyar barátságot egyedül és kizárólag Ardelean Gyula falusi pap mondta fel, akiknek cikkét a Polgári Kör régi vezetőségéhez közel álló Medvecky István szignálta „szíveségből”.

A hazugságok városa

A város hazudik.

Hazugság az utcán a forgalom, az emberek rohanása, mintha tényleg dolguk volna, az ebéd utáni jóllakottság, amire feketét isznak, az érdeklődés, a mivel a lapok közgazdasági rovatát olvassák, mintha közük volna hozzá és a nyugalom, amellyel a holnap elébe néznek.

Hazugság az, hogy mondénak és hazugság, hogy a legtöbb gondjuk a karióka új figurája.

Hazugság az, hogy éjjel fennmaradnak, hogy önfelédten tácolnak egymáshoz simulva, hogy bort isznak, hogy spiccesek és hogy mámoruk van.

És hazugság az, hogy van már három klub is és mind a háromban jazz-band

K Ö Z G A Z D A S Á G

Gazdasági háborúba kergetheti Romániát a Banca Națională 40 százalékos devizakövetelése

Az új rezsim első 16 napja alatt kivitt 804 millió lej értékű áru 63.7 százaléka olyan országokba ment, ahonnan nem lehet szabad devizákat remélni

Bukarest, november 30.

Az új kiviteli rezsim ellen eddig az exportőrök foglaltak állást a legélesebben, holott a régi rendszer feladása állítólag éppen a kivitel fokozása érdekében történt. A kereskedelmi minisztérium lépésnyomon elhárítja magától a kivitel körül mutatkozó súlyos állapotokért a felelősséget és minden bajért, ha nem is mondja ki nyíltan, a Banca Națională és a pénzügyminisztériumot okolja. Szombaton történt csak, hogy dr. Leon iparügyi államtitkár elismerte a galaci és brailai exportőrök gyűlésén, hogy az új devizarendszer zaklató jellegű és hogy Manolescu-Strunga miniszter teljes erejéből küzd a kivitel szabaddáttele érdekében.

Eddig azonban ezeknek az állításoknak csak elméleti alátámasztása volt. Most a kereskedelmi minisztérium közzétette a

november elseje és 16-ika között lebonyolított export részletes adatait, amelyek legjobban bizonyítják, hogy a Banca Națională által kikényszerített devizarendelkezések semmi körülmények között sem valósíthatók meg. A kimutatás szerint ugyanis az új exportrezsim első félhónapjában kivitték Németországba 272 millió lej értékű árut, Ausztriába 103 millió, Görögországba 52 millió, Csehszlovákiába 47 millió, Magyarországra 38 millió lej értékű árut. Az első 16 napban exportált 804 millió lej értékű áruból tehát 512 milliót érő öt olyan államba került, amelyekről Románia semmiképpen sem kaphat szabad devizákat a kivitt áruk túlnyomórészt alkotó gabonáért, petróleumért és faárúért, hanem legjobb esetben arról lehet szó, hogy ezek az országok áruval fizessenek, mint ahogy Magyarországgal kapcsolatban azt Manoles-

cu-Strunga miniszter egyik sajtónyilatkozatában meg is említette, azzal, hogy amennyiben Románia nem tudná saját maga használni az ellenértékbe kapott árukat, azokat reexportálni fogja más-bóvá.

Azokba az országokba, ahonnan esetleg kaphat Románia szabad devizát, a következő értékű export történt november elseje és 16-ika között: Anglia 71, Egyiptom 21, Palesztina 13, Svájc 12, Spanyolország 4, Lengyelország 6, Algír, Tunisz és Marokkó 20 millió, összesen 147 millió. Ennyi szabad deviza fog tehát befolyjni ebből az exportból, ha Románia semmit sem fog a felsorolt országokból importálni, ami majdnem kizárt dolog. Az új rezsim alapelgondolása szerint a 804 millió export ellenében Romániának 321.6 millió lej értékű szabad devizát kellene kapnia, mert ennyit tesz ki a 408 millió 40

százaléka. Azoktól az országoktól, amelyekkel szemben a román külkereskedelmi mérleg aktív, nem lehet ezt a 40 százalékos kivánni és nem is kívánja az új rezsim, sőt ezekkel szemben meg akarja könnyíteni az árubehozatalt. Ami viszont azt jelenti, hogy az eddig új rezsim alatt kivitt árukért lehetetlen elérni a 40 százalékos szabad devizakövetelést, mert hiszen a kivitt mennyiségnek csak 36.3 százaléka ment olyan országokba, ahonnan szabad devizát lehet kapni és ezekből az államokból is kell valamit importálni, mert különben azok is beszüntetik a vásárlásokat Romániából.

Az első félhónap tehát azt bizonyítja, hogy az export fokozására megvan a lehetőség, sőt ha nem gárditenk annyi akadályt az útjába, ezalatt a 16 nap alatt háromszor 804 millió értékű árut is lehetett volna külföldre eladni, de a devizagazdálkodásra vonatkozó része az új rendszernek kétségtelenül megbukott. Természetes, hogy a Banca Națională ezt nem fogja elismerni, majd talán csak akkor, ha a kivitt áruk ellenértékének behajtására kerül a sor és még inkább az új kereskedelmi szerződések megkötésére induló tárgyalásoknál fog a Banca Națională teljes vereséget szenvedni. Hacsak a Banca Națională nem lesz olyan makacs, hogy bürokratikus presztízse kedvéért gazdasági háborúba kergetse Romániát az egész világgal.

Évi 10.000 kilóra akarják fokozni az ország aranytermelését

Kilónként 10 ezer lejes prémiumot kapnak az aranybányák új flotációt építenek az Erdélyi Erchegységben — Egy angol csoport koncessziót kért az aranytermelésre, de elutasították

Bukarest, november 30.

A belföldi aranytermelés fokozása ismét aktuális probléma lett a legilletékesebb nemzetgazdasági tényezőknek, tekintettel arra, hogy az export útján való devizaszerzés belátható időn belül nem fedezheti a szükségletet és nem biztosíthatja eléggé a lej stabilitását. Eddig az aranytermelés fokozását maguk a termelővállalatok sürgették, míg most a kezdeményezés hivatalos részről történt és így alighanem több kilátás van arra, hogy ezáltal konkrét eredményre fognak vezetni a folyamatban lévő tárgyalások. Az aranytermelés tulajdonképpen állandó emelkedést mutat 1929 óta, de a többlet évente nem elég jelentős, különösen az állam aranyfedezeti szükségletéhez és a termelési lehetőségekhez képest.

Románia 1933-ban pontosan 3500 kiló aranyat termelt, amiből az állami bányák mindössze 735 kilót, a magánvállalatok pedig 2765 kilót termeltek. Az állami aranytermelés 1932-vel szemben 160 kilós többletet mutat, míg a magánbányászat termelése 88 kilóval visszaesett. A fejlődés tempójának elégtelenségét bizonyítja az a tény is, hogy öt év alatt, azaz 1929 óta az össztermelés 2213 kilóról 3500 kilóra növekedett, vagyis 1287 kilóval, ami 250 kilós évi átlagnak felel meg, külön-külön pedig az állami aranybányák termelése öt év alatt 432 kilóról kiindulva, alig 303 kilóra, a magántermelés pedig 964 kilóval emelkedett. Szakkörök szerint nem is túlnagy befektetéssel és más bányajogi rendszerrel lényegesen fokozni lehetne a termelés növekedését.

Ezzel a kérdéssel kapcsolatban a Banca Națională tárgyalások folynak úgy az állami, mint a magánbányák delegátusaival. Az állami aranytermelés fokozása érdekében maga a Banca Națională terjesztette elő, hogy az Erdélyi Erchegységben új flotáció-berendezést kell építeni a racionálisabb és kiadósabb aranybányászat érdekében. Tekintettel arra, hogy a jegybank maga nem foglalkozhat ilyen berendezések kiaknázásával, a terv megvalósítását vagy a RIMMA, tehát az állami bányák igazgatósága fogja vállalni, ha tud magának megfelelő tőkét szerezni hozzá, vagy pedig a Mica, amely éppen most kezd újra nyílni útjai egy francia tőkecsoporttal már régebben leszögezett

nagyobb bányaeladási és kitermelési tranzakcióját a sztanzsai aranyterületek kiaknázására, amelyhez 35 millió francia frank idegen tőke kerül az országba.

Az aranytermelés fokozása érdekében felvetődött az a terv is, hogy a bányavállalatok termelési prémiumokat kapjanak minden többleteredmény után. Ez már a régi követelése a magánbányáknak. A tárgyalások eredményeképpen ezt a kérdést egészen új formában fogják valószínűleg megoldani. Arról van szó, hogy az aranybányák sokallják az aranykiolvasztásért felszámított díjakat, amelyek kilógramonként körülbelül 20.000 lejre rugnak. A termelés fokozása érdekében a Banca Națională elvben hajlandónak nyilatkozott arra, hogy ezeknek a díjaknak a felét ő viselje és ez legyen a többletermelési prémium, amely fordított arányban lesz az olvasztásra vitt érc aranytartalmával és lesz egy alsó és felső

határa. Évi 3500 kilónál ezek a díjak 70 millió lejt tesznek ki és ennek a felét fogja a Banca Națională fizetni. Szó van ezenkívül egész sereg adminisztratív intézkedésről, amely elhárítja az aranytermelés útjából a bürokratikus akadályokat.

Mint mindannyiszor, amikor az aranytermelés fokozásáról szó esett, ezuttal is felmerült az egész aranytermelés koncesszionálásának a kérdése. Mint ismeretes, ez év elején komoly tárgyalások voltak arról, hogy az ujjban egyre jobban aranytermelés iránt érdeklődő és bányákat vásárló Petrosani közszénbányatársulat vegye át a „Mica” társasággal, valamint egy-két nagybankkal az állami bányákat. A komolyan indult terv azonban eddig még nem ismert okokból nem sikerült. Ezuttal egy angol tőkecsoport tett ajánlatot az aranybányák átvételére, azzal a kötelezettséggel, hogy a termelést háromszorozza, vagyis felviszi 10.000 kilóig. Az ajánlatot azonban a Banca Națională elfogadhatatlannak találta, egyrészt azért, mert az angolok állítólag hibás kalkulációból indultak ki és nem ismerik pontosan Románia aranybányászatának jelenlegi helyzetét, másfelől pedig a belföldi termelők vállalkoztak arra, hogy maguk is felfokozhatják a termelést az általuk elkészített program alapján arra a mennyiségre, amelyet az angolok akarnának fokozatosan elérni.

Lázasan szervezkednek a különböző bankok által létesített exportvállalatok

Az Ugir is szindikátusokba akarja tömöríteni tagjait a közös behozatal és kivitel érdekében — A Banca Națională miatt még mindig nem indult meg az export

Bukarest, november 30.

Az új kiviteli és behozatali rendszer lassan-lassan mégis kezd kialakulni. Naponta egy-egy újabb részlet közölnek az érdekelt gazdasági körökkel, még pedig a felvetett gyakorlati kérdésekre adott válasz formájában. Ez is bizonyítja annak, hogy mennyire át nem gondolt és kellően elő nem készített intézkedéseket hozott az új rezsim, ha naponta evókanállal kell kiereszkoltni az illetékes hivatalos tényezőkől, hogy tulajdonképpen mit is akarnak. És ami még nagyobb baj, a különböző illetékes tényezők nem is ugyanazt akarják.

Például. Manolescu-Strunga miniszter szelvényben-hosszában hirdeti, hogy november elseje és 12-ike között körülbelül 552 millió lej értékű árut exportáltak, amely

már az új rezsim alá esik. Erre kiderül, hogy a kikötőkben több ezer vagon gabona és petróleum gyűlt fel az utolsó két hétben, de a hajók és vagonok nem hagyhatják el a kikötőt, mert képtelenek a Banca Națională által előírt formákra elegendő tenni. Tekintettel arra, hogy a minisztertanácsi határozat értelmében az exportált áruk ellenértékét hétfő óta a Banca Națională inkassálja a vele dolgozó autorizált bankok útján, ezek a pénzintézetek nem hajlandók a szállítmányt zsírálni, mert semmi garanciájuk nincs arra, hogy az érte járó devizák likvidálása a Banca Națională által megkívánt feltételek mellett fog-e megtörténni és maguk nem akarnak a jegybankkal konfliktusba kerülni.

Manolescu-Strunga miniszter, amikor

ezt megtudta, azonnal érintkezésbe lépett a Banca Naționalával és az ő határozott kívánságára Manolescu devizaigazgató személyesen kiutazott a kikötőkbe és meggyőződött arról, hogy nincs export, az áru pedig ott romlik a hajók fedekén, vagy a vagonokban. Erre azután a pénzügyminisztérium táviratilag közölte valamennyi vámhivattal, hogy november 27-ig engedjék ki a már berakott romlandó exportárukat és tengerít a Banca Națională előzetes fuvarlevéllátomása nélkül is. A nemromlandó áruk azonban most is ott vannak a határállomásokon és kikötőkben. Így fest a gyakorlatban az export mindenáron való fokozása, amelyet Manolescu-Strunga miniszter hirdet.

Ugyancsak az export fokozása érdekében a kereskedelemügyi miniszter már régebben felvetette azt az eszmét, hogy árukategóriák szerint meg kell szervezni a második kategóriába osztott cikkek termelésével foglalkozó vállalatokat, azonkívül a bizonyos cikkeket importáló cégeket is. Eredetileg ezt hivatalos uton képzelte el a miniszter, de most már belátta, hogy mégis jobb lesz a magángazdaságra bízni a dolgot, ha egyáltalán akar exportot. És most megindult a leglazább szervezkedés a piacon. Minden bank szervezi az exportőröket és importőröket, hogy egy kézben legyen az áruforgalom és így könnyebben lehessen az új rendszer bonyolult előírásainak eleget tenni. Ugyanakkor az UGIR is meg akarja szervezni a saját tagjait külön szindikátusba, aszerint, hogy mely gyárak milyen nyersanyagokat importálnak, illetve milyen készárukat tudnának exportra csinálni. Manolescu-Strunga miniszter a legmesszebbmenő hivatalos támogatást igéri minden alakulatnak, vagy csoportnak, amely az export fokozását tűzte ki céljául. Végeredményben mégis az fog történni megint, hogy a külkereskedelem néhány hatalmas bankhátvéddel rendelkező vállalat kezében fog összpontosulni, míg a kisebb importcégek és exportőrök teljesen ki lesznek szolgáltatva a nagyoknak.

TERMÉNYARAK NAGYVÁRADON

Buza 400—415, árpa 280—300, zab 270—290, tengeri 210—230, Lóheremag 24—30, gypszéna 100—120, lucerna, lóhereszéna 140—160, szalma 40—60, rozs 300—320.

TEMESVÁRI TERMÉNYARAK

A 75 kilós buza Temesváron 385, a 77 kilós 380, a 78 kilós 370. A zab 240, ujtengeri 140, örölhető tengeri 150, száritott tengeri 195, napraforgómag 230. A többi árak változatlanok.

Sport

Labdarugás

MFGLEPETÉS: GYŐZT AZ AUSTRIA ELSŐ ANGLIAI MÉRKÖZÉSÉN!

Az osztrák bajnoki tabella utolsó helyén álló Austria csapata angolai turára indult. Első mérkőzésén Liverpool náto-gatottja ellen 2:0 (0:0) arányban győzött, ami gyenge formája után nagy meglepetés. És egyúttal érdem is.

Egyelőre korai az AMTE-Gloria fuziónak a híre. Mindkét egyesület cáfolja. Dehát nem zörög a haraszt hiába...

Románia érdeklődött Bulgáriában, hogy a jövő évi Balkán Kupa mérkőzéseket mikor szándékoznak megrendezni. Az idei még le sem zajlott, a román szövetség máris érdeklődik a jövő évi iránt. Ez aztán az előrelátás. Ami különben nem helytelen, mert a nemzetközi program összeállításánál tudnia kell a Balkán Kupa időpontját is.

Viharosnak ígérkezett a hunyadmegyei labdarugó alkerület tisztújító közgyűlése, amely azonban mégis csendben és különösebb meglepetés nélkül zajlott le. Elnöknek ismét Timoc Tiberiu hányafőigazgatót, a Jiul sportklub elnökét választották meg. Az új választmány tagjai Buftu mérnök, a lupényi Minerul elnöke, Huros Antal, a petrozsényi Parangul CFR vezetési tagja, Onciu mérnök, a Lonea SC elnöke, Baltoianu főmérnök, a Jiul vezetési tagja és Onitiu Emil kereskedelmi és iparkamarai főtitkár, a dévai Corvin sportklub elnöke. A megválasztott vezetőséget bizalom kíséri és alkalmasnak találják a hunyadmegyei fejlett sportélet továbbfejlesztési lehetőségeinek biztosítására. A hunyadmegyei futballbírók testülete is új vezetőséget választott Kimminich Károly hányatársulati hivatalnok személyében. Titkár Szécsy Dezső lett. A választmány tagjai: Barabás János, Harmati Lajos, Krausz Mihály, Petric Vasile és Szabó Albert.

Atlétika

Európai atléták is indulnak Amerika bajnokságain. Legizgalmasabb összecsapás az 1500 méteres síkfutásban lesz, ahol nem kisebb atlétanagyságok találkoznak, mint Beccali, Ny, Dessecker, Bonthron és Cunningham!

Százkilóméteres gyaloglóversenyt rendeztek Milánóban. 49 versenyző közül 32 ért célba. 1. Gobatto 10 óra 11 p. 20 mp. (9 km. 820 m. átlag). 2. Brignoli. 3. Mazza.

Nurmi elvállalta Ake Peterson, a legjobb svéd hosszútávúfutó trenírozását. Nurmi ezzel nyíltan is elismerte, hogy profi!...

Tenisz

„Csak” 6512 angol font bevétele volt az angol teniszszövetségnek az idén, vagyis körül-

belül 4 millió lej. És még panaszkodnak, hogy milyen kevés.

RANGLISTAK ÖZÖNLESE...

A cseh: 1. Menzel. 2. Hecht. 3. Siba. 4. Csaszka. 5. Vadieska. 6. Malecek. 7. Malecek. 8. Rohrer. 9. Pachovszki. 10. Sada.

A jugoszláv: 1. Puncer. 2. Pallada. 3. Kukuljevic. 4. Schaeffer. 5. Konjovic.

A spanyol: 1. Maier. 2. Simreu. 3. Suque.

ÁBEL AMERIKÁBAN

REGÉNY
Írta: TAMASI ARON

Bólintottam, hogy beléegyezem, utána pedig rögtön felakasztottam a kalapomat a szegre, amit pecsétnek lehetett tekinteni. Fenyő ur is megfogta a karomat, hogy most nagyon vigyázzak, mert fontos dolgot akar mondani.

— Hát hallgasson ide, fiam! — kezdte, majd hirtelen megkérdezte a nevemet. Amikor tudósítottam, hogy engemet Ábelnek hívnak, akkor így folytatta: — No, fiam, hát hallgasson ide! Magának itt sok féle teendője lesz, mert mindent kell csinálni, ami reggeltől estig előfordul. De a legfontosabb a következő három: este hatól-hétig söprögetni, reggel hétfől-nyolcig port törölni, egésznap pedig mindig kéznél lenni, hogy bárhova küldhessem, de különösen cigarettáért. Megértette-e?

Ismét bólintottam, hogy igen. De míg az előbb a bólintás jó volt, most azt kívánta, hogy fennhangon feleljek neki és mondjam azt, hogy megértettem. Kicsi hujja volt, hogy ebben a pillanatban meg nem kutyáltam magamot, de azt gondoltam, hogy ha már lesiklottam ismét a nyílt és egyenes útról, akkor nem hagyom azt a kicsi hasznót, ami innét reám néz.

— Megértettem! — feleltem neki, mint a katona.

Ezzel nagyon meg volt elégedve s egy felcsapódó lappancson keresztül a pult mögé vezetett. Itt ismét megfogta a karomat és így szólt:

— No, fiam, hát halgasson ide! Magának itt sokféle... — és szóról-szóra elmondta, amit az előbb. S ismét megkérdezte, hogy megértettem-e?

Olyanformán éreztem magamot, ahogy a gyilkos érezheti, amikor már egyet ütött a kiszemelt fejére.

— Megértettem! — ütöttem a másodikat.

Nagyon boldog volt, hogy ilyen szépen fogott a tanítása és azt mondotta, hogy kövessem a lépéseit. Könnyen megtehettem, mert kicsi ember volt s nem lépett

Jégheki

Nem engedélyezte az OTT — a legfelsőbb magyar sportszerv a BKE romániai turáját, bár a jeles budapesti jégheki csapatnak több lekött mérkőzése is volt Romániában.

Olimpia

Ezen a héten ül össze Párisban a nemzetközi olimpiai bizottság, hogy döntsön az amatőrizmus fogalmának végleges megszövegezéséről.

— A tisztálkodás elemi kötelesség.
— Elég elemi állapotban van, mondtam, de bár inkább a nyelvembe haraptam volna belé, mert a következő percben olyan dolog történt, hogy azóta is mindig bé kell fognom a szememet és bé kell dugnom a füleimet, valahányszor felidézem. Az öreg szakállas ugyanis először reám meredt, azután pedig olyan szélvészre, ami egy öregembertől csodaszámba megy, hadonászni és toporzékolni kezdett s széket, s kékét, s szappant s mindent, amit csak a kezibe kaphatott, úgy dobogált széjjel és vagdosott a földhöz, mintha tizenhárom ember helyett boldult volna meg egyedül. Amikor mindent felforgatott emigy, ismét szembefordult velem s úgy kiáltotta, hogy még a szakállam is eléféle uszott, mint a szélben a kender.

— Azért vettem fel magát, hogy rendet és tisztaságot csináljon!

S abban a pillanatban kifutott és az ajtó felé bécapta.

Igaz, hogy egy sarokba húzódtam volt záporozása elől, de azért harag vagy más afféle ártó indulat nem homályosította el az értelmemet. Inkább nagyon is világos voltam, mert ahogy kiroboghattam, rögtön bezártam utána az ajtót. Egyrészt azért cselekedtem ezt, hogy ne tudhasson se ő, se pedig az ő esetleges Fuksz nevű követe ide visszajönni, másrészt pedig azért, hogy ne ő csináljon most már számadást nekem, hanem én csináljak magamnak.

Megálltam a fürdőszoba közepén s ezen a másodikon gondolkodtam. Elesen és gyorsan dolgozott az eszem. Hamar végigszaladtam azon a két napon, amit a autóvezetés tudományának szenteltem. Ugy találtam, hogy ottani viselkedésem, mel, de különösen az igaztalan munka megtagadásával és a szíriai otthagytásával, közel jártam a szükséges és igaz uthoz. Amit a parkban csináltam, az is rendes dolog volt. De amikor ide eljöttem és az állás miatt a beszédemben és a viselkedésemben hanyatlást mutattam, azt nagyon rosszul tettem. S a legrosszabbul éppen azt, hogy ismét elévettem a Garmada ur bizonyítványát és azzal próbáltam kedvező fordulatot szerezni a magam számára, ami sikerült is. Pedig egyszer már kimondottam volt magamban, hogy se ártatlanul csalo irással, se melékes tréfával kedvezéseket szerezni nem érdemes, mert úgy nem lehet előrejutni és felfelé különösen nem!
(Folyt. köv.)

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej. vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állatkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyeszeri feladásánál 25%o engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Teljes vasúti berendezése és különféle vasúti olcsón eladó. Megtekintés a helyszínen: Rösler Károly vasúti Székegyudvarhely, vagy bővebbet Fröhlich Károly és Tsa vasúti üzletben Brasso, str. Lungă (Hosszu-u.) 30. 16381

Állást keres

Jó családból való középkorú zvegy, gazdasági állást keres magányos úrnál. Ajánlatokat „Szorgalmas” jellegére a brassói kiadóhivatalba. 16363

Állást nyer

Fémöntődebe kézfűzők azonnali felvételre. Jelentkezni: Parcomer, Bucuresti str. Vulturilor No. 31. 21218

Keresek egy jobb fiut tanulóknak vegyes üzletembe. Károni Dénes Fügűrű. 16341

Lakás

A Buzasor I. számú házban azonnali kiadó több két meg háromszobás

modern lakás, melyek ur- vagy nőiszobás, vagy hasonló ipari célokra is nagyon alkalmasak. — Közelebbi felvilágosítások kaphatók

DRESSNANDT ügynökké irodájában, Brassó, Károly király-u. 52.

BIRI NÉNI szakácskönyvet egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ara kötve 100 LEJ. Megrendelhető a Brassói Lapok Könyvostályától

Bukarest

Gahérokát, keményinget, férfi- és nőruhákat szépen szakszerűen mos, fest, tisztít a brassói „Kristály” gőzmosoda bukaresti fiókja: Strada Regală 6. 277-b

Keresek azonnali beépésre jó fizetéssel jó női fodrászsegédet, aki a vas és vízondulálásban (Majer Reoligép) perfekt. Kikötőváros, elég forgalmas üzlet. Alexandru Licsko coafor, Giurgiu, str. Portului No. 1 281-b

A HAZICUKRASZAI KEZIKÖNYV. Krbeké kitűnő munkája alapján a leggyorsabb és a legkülönlegesebb téztákat mindenki házilag készítheti. A legjobb cukrászda otthon negyedannyi költséggel Ara félévazon kötésben 40 lej. Brassó, Kapu-utca 56-58, az udvarban.

100.000 felvilágosodott ember

vár erre az értékes műre, melyet orvostudós szerzője negyven évi orvosi gyakorlat gazdag tapasztalatai alapján írt az emberiség gyógyítására és segítségére. Aki szeretteinek a legjobbat akarja, ajándékozza meg őket ezzel a könyvvel:

Természetes gyógy mód és táplálkozás

Írta: BUCSANYI GYULA dr., egészségügyi tanácsos, főorvos.

A tartalomjegyzék rövid kivonata: A természetes életmód alapfogalma. Természetes táplálkozás. Mi az ember természetes tápláléka? Vegetarizmus. A vér megromlása, helytelen táplálkozás folytán. A táplálékok. A hús. Tej. Hűvelések. A sajt. A szénhidrátok. A zsírok. A vitaminok. Főzelék. Gyümölcs. A fűszerek. Alkohol. Nyersdiéta. Hogyan és mennyit együnk? Napfürdés. A nap a tudóbajknál. A nap a közhígnél. Napfény a szívbántalmak kezelésénél. A napfény az anyagcsere bántalmaknál. Napfürdés a gyomor-bántalmaknál. Napfény a női bajknál. A gyermekek napfürdése. Minek tulajdonítom a napfény gyógyhatását? A légfürdés. A torna. Fürdés, mosakodás. Hogyan használjuk a hideg vizet belülről. Az alvás. A levegő. Idegápolás. Lélekápolás. A lélek gondozása. A vízgymogmok. A hideg víz, mint gyógytényező. Gyermekekápolás. A csecsemő gondozása. A szoptatás. A gyermek ápolása az első életévben. A koplakokura. Gyümölcsekura. A betegség megelőzése. Egyes, gyakrabban előforduló betegségek természetes gyógykezelése. Agyvérzés. Almatlanság. Agyguta. Aranyér. Arczsába. Asthma. Angolkór. Buskomorság. Bőrbántalmak. Bőrfégek. Bőrhurut. Csú. Cukorbetegség. Csontszé. Etyágytalanság. Elhízás. Epekö. Farcsonzsába. Fehér folyás. Gégehurut. Gerinevelő sorvadás. Gyomor-bajok. Görsős havi-baj. Hányás. Hasmenés. Heregyulladás. Hólyaghurut. Hízaló gyogymód. Hórhurut. Ideggyengeség. Idegbénulás. Idegzsába. Impotencia. Karbunkulus. Közhígn. Légesohurut. Májbajok. Méhgyulladás. Ondófolváz. Orrvérzés. Orrbűz. Paralizis progressiva. Petefészekgyulladás. Sápör. Szájbűz. Sárság. Székrekedés. Szédülés. Skrophulózis. Szív-bajok. Rekedtség. Rheumatizmus. Ischiás. Térizony. Tudóvész. Tudó táguulás. Vörhas. Vészegénység. Vörbajok. Vértisztító teák. Vesebajok. Vízibetegségek. Visszértáguulatok. Utóéletnevezesedés, stb., stb. E mű a magyar könyvpiac szenzációja. A leg többet forgatott olvasmánya öregnek és fiatalnak.

Kapható a Brassói Lapok Könyvostályában. Ára 120.— Lej. (V dékre plusz portó).

Adó, lan- és nyomdatulajdonos: Lan- és könyvkiadó R-T. Brasso.